Mak

МЛАДОСТ • АКТИВНОСТ • КРЕАТИВНОСТ

ЧИСЛО 1 • РОК 1 • ЮНИЙ 1972. • ЦЕНА 2 ДИНАРИ

СЛИКА НА НАСЛОВНИМ БОКУ: Осемдзешати дзень народзеня товаришови Титови винчовали шицки народи и народносци Югославиї, а окреме младеж, котра истого дня преславела свойо швето — Дзень младосци

ДАРУНОК МЛАДИМ

Перше число младежского часопису „МАК" ше народзело. Народзело ше у историйним року кед ше преславеюю даскельо значайни ювилеї: 80-рочніца народзеня товариша Тита; 30-рочніца Зєдинєного союзу антифашистичней Югославиї и 25-рочніца дзецинского часопису „Пионирско заградка".

Шицки тоти ювилеї цесно вязани за тото число, хторе з нєшкайшим датумом отвера нови бок у историї нашей периодики.

Идея о видаваню младежского часопису народзела ше у „Пионирскей заградки" дзе и була до конца реализована зоз помоцу одвитуюцих дружтвено-политичних факторох. И, конечно, тот часопис нєшка ту, пред вами, у ваших рукох. Тото о чим зме лєм вчера шніли, задумовали и предкладали — нєшка уж постало реалносц. Нашу радосц, тот велічезни успих, жадаме подзеліц з вами, бо то ваш часопис, ваше нове чольо роботи, хторе ви сами будзеце обрабяц и зберац з нього плоди. Як тот „Мак" будзе розквитац на вашим полю и розшевац свойо плоди, будзе завчшиц од вас самих, од вашей дзеки и активносци на зазбероваию читачох, од вашого закладаня у сотрудзованю и нєсебичней помоци у його дальшим розвою.

Прето у тей святочней хвильки наздравме и пожадайме наш тот „МАК" буйно квитнє, най розшева свойо плоди до младих шерцох и най их оплєменює з нєвичерпну любову ту найкрасшим идеалом цалого чловечества.

Янко Рац

Редакцийни совит:

ВЛАДИМИР БЕСЕРМИНІ
ЯНКО БУЧКО
ИРИНА ГАРДИ-КОВАЧЕВИЧ
ЧКИМ ГРУБЕНЯ
МИРОН КАНЮХ
ЙОВҐЕН КОЛБАС
ЯНКО РАЦ
ЯРОСЛАВА ШАНТА
ШТЕФАН ЩУРОК

Директор

МИКОЛА МОСКАЛЬ

МЛАДЕЖСКИ ЧАСОПИС

Mak

ОРҐАН СОЮЗУ МЛАДЕЖИ ВОЙВОДИНИ

Главни и одвичательни редактор

ЯНКО РАЦ

Технічни редактор

МИКОЛА СКУБАН

Число ушорела

ИРИНА ГАРДИ-КОВАЧЕВИЧ

Подобово оформел

ЯКОВ МАКАЇ

Видава Новинско-видавательне подприємство »Руске слово«, 21000 Нови Сад, Булевар 23. октобра 31 (будинок »Дневника«), телефон 21-555 локал 238. Жиро рахунок число 657-1-5315. Девизни рахунок при Люблянскей банки, филияла Нови Сад, число 657-620-7-32000-10-61. Часопис виходзи раз у мешацу. Предплата на рок 20 динари, а за иножемство 40 динари. Рукописи ше нє врацаю. Поштарина плацена у готовим. Друкує друкарня »Руске слово« Руски Керестур, Маршала Тита 58, телефон 70-339

ИСТОРИЙНА ХВИЛЬКА

Трецого юния у будинку Контролного совиту у заходней часци Берлина министрове штирох вельких силох подписали спорозумене на котре швет чекал штвартину вику. Зоз тим спорозуменьом ришени статус заходного Берлина и зоз тим загашена жирячка вше можлївого огня кризи. Тото спорозумене оможлїви жительом Берлина шлєбоднейше ше рушац и частейше преходзиц ґу своєй родзини до восточней часци варошу.

На фотографиї: Историйна хвилька — з лїва на право Шуман (Французка), Гюм (Британия), Громико (СССР) и Роджерс (ЗАД).

НИКСОН У МОСКВИ

Концом мая американски предсидатель Ричард Никсон нащивел Совєтски Союз. Нащива прешла у виразно роботней атмосфери, без велького одушевия народу Совєтского Союзу, але очнвисно же була потребна и же мала свойо позитивни резултати, котри, як наглашене, шицки зазначени у документох, значи нє тайни. Тиж так наглашене же тоти розгварки нє були на терху трецих, же ше бешедовало о мире у швеце и же тоти розгварки принєшу злєпшанє одношеньох медзи двома наївекшима жемами у швеце.

На фотографиї: Никсон зоз супругу медзи найвисшима совєтскима руководителями.

ТАБОРОБАНЄ НЄ БУДЗЕ

Уж ясне — таборованє того року нє будзе отримане анї у Войводини, а анї на Крку. Гледало ше пенєжи, але, понеже на Крку требало орґанизовац таборованє прейґ туристичней аґенциї, нїхто нє дал напредок, гоч велї обецали. Вишло же нїхто нє процив таборованя, але ше случело же нїхто нє сцел дац напредок материялну потримовку. Окреме ше за таборованє нашей младежи на Крку закладали студенти зоз Заґребу и им, як тераз гваря, нє тельо жаль же їх труд даремни кельо же ше традиция прерива, а же ше пре тото аж анї младеж з Войводини, котра мала того року зорґанизовац таборованє, нє чувствуе виновата.

»ИСУС ХРИСТОС СУПЕР СТАР«

Остатня премиєра ателеа 212 з Беоґраду у тей сезони то рок-опера „Исус Христос супер стар". Тота опера перши раз приказана на початку театралней сезони, у октобре 1971. року у Нюйорку. Скорей як у Београдзе, дата є ище лєм у Копенгаґену и Паризу. Зняти и плочи з музику з тей опери, хтори посцигли вельки успих. Ґа сцену у Београдзе ю поставєли Мира Траилович и Зоран Раткович, музику пририхтал Саша Радойчич, а у главних улогох були: Златко Пеякович (Исус), Златко Голубович (Юда), Азра Халилович (Магдалена), Тихомир Петрович (Каяфа) и велї дебитанти. Публика на премиєри була одушевена, що и розумлїве, бо векшина була млади.

На фотографиї: Закончуюца сцена опери „Исус Христос супер стар".

БЕШЕДОВАЛИ ЗМЕ З ПРЕДСИДАТЕЛЬОМ ПК СМВ ЛАСЛОМ КИШОМ

ТРИ НОВИ МЛАДЕЖСКИ ЧАСОПИСИ

На остатней сходзки Предсидательства ПК СМ Войводини, отримане у Новим Садзе, Предсидательство ше прилапело обовязкох снователя трох часописох за младих на словацким язику »Взлет«, котри уж потераз виходзел, на румунским язику »Трибина младих«и на руским язику »Мак« за котри зме гледали вияву од предсидателя Покраїнскей конференциї Союзу младежи Ласла Киша.

— Товариш предсидатель, прецо праве тераз аж три часописи на язикох народносцох Войводини починаю виходзиц як орґани Союзу младежи Войводини?

— Ище пред роком почала ше розпатрац информованосц младих у Войводини, як и медзи членми Союзу младежи. Пришло ше до заключеня же окреме тота, нукашня информованосц членох Союзу младежи, та и обща информованосц младих, не така як то вимагаю сучасни потреби. Прето озбильну критику поднесли постояци средства информованя у Войводини. Самоуправянє, котре сущносц у одношеньох медзи младима, вимага же би информоване було вельо лепше.

Зоз того виходзи же треба шицких младих у средствох информованя, або котри робя на информованю младих, позберац до окремних редакцийох нових младежских часописох котри буду континуоване и орґанизоване провадзиц и стимуловац активносц младих у дружтве. Союз младежи ше прилапел лем условного »патронства« над тима часописами з тим же вибрани орґани дружтвеного управяня — совити за кажди окремни часопис. Покраїнска конференция превжала права и обовязки снователя, а роботни людзе у редакциї маю задачу витвориц цилї информованя яки ма нашо дружтво. У тих часописох, котри поможу младим же би заняли свой ентузиязм, видзим и дальше напредоване тих националних культурох, а зоз тим и общей культури Войводини.

— У Войводини коло 10 процентиї средствох фонду за финансоване информованя одходзи (з тима найновшима додзелєнима новим часописом) на финансоване информацийох за младих. Кед тераз основани часописи на язикох народносцох (мадярски ма уж длугшу традицию), виходзи же Войводина не ма лем часопис за младих на сербскогорватским язику; що причина тому?

— Що ше дотика тих дзешец одсто, думам же то ище вше не одвитує интересом и участвованю младих у дружтвеним живоце. Та аж анї средством котри ше за тоту намиру видвоюю праве з доходку котри витворюю млади. Друга часц твойого питаня оправдана, але лем з часци. Кельо-тельо сербскогорватске язичне подруче подмирене зоз средствами информованя за младих; конечно, ту и републична штампа, радио и телевизия. А у що скоршим чаше рахує ше почац з видаваньом и часопису на сербскогорватским язику. Лем, то вельо ширше и рижнороднейше подруче, та и пририхтованя компликованши. Конечно, треба ше одлучиц перше чи ше будзе видавац часопис каждого дня, чи тижньово, його профил, колеґиюм котри би го творел, а нормално, муши ше знац и за кого ше вон будзе твориц — муши ше, економски поведзено, випитац и пияц. Вироятно ту бузе требац и векши усиловносци пре обезпечоване достаточних средствох.

У медзичаше постої отворене питане єґзистованя младежских емисийох на Радио-Новим Садзе и, як ши сама видзела, о тим питаню уж започата бешеда на Предсидательстве.

— Можебуц неприємне питане, але у тим чаше потребно и тото спомнуц: дзе ти, як предсидатель Союзу младежи Войводини, видзиш будучносц шицких часописох за младих — у функциї Союзу младежи чи як информативни орґан и трибина младих?

— Место тих часописох затераз зарисоване у стредньорочним плане розвою информованя у Войводини, як и їх розвой. О перспективох чежко тераз повесц, я особне мам довирие до людзох котри буду робиц у часописох, думам же вони муша мац вельо смисла за актуалносци и сучасни рушаня, за координоване не лем зоз Союзом младежи и другима дружтвено-политичнима орґанизациями, але и медзи собу — черанки, хаснованє искуствох... Я тоти часописи уж рахуєм як субекти нашей политичней системи. И, як ше будзе розвивац наша политична система, так ше годин розвивац и часописи за младих.

— Що можеш повесц окреме читачом першого числа часопису за младих на руским язику »Мак«?

— Можем повесц же зме успишно заокружели тоту часц роботох коло снованя часопису. Можеме буц задовольни з одношеньом дружтвено-политичних орґанизацийох и самей Скупштини САПВ спрам тих проблемох. У тей хвильки анї я, анї други дахто не може видзиц праве значенє того часопису за младеж чий мацерински язик руски. У тей хвильки можем лем подзековац иниціятивним одбором, котри тераз и редакциї часописох, односно членом Совиту »Мак«-а и у тей так повесц историйней хвильки пожадац им що успишнейшу роботу и що лепше сотрудніцтво зоз шицкима орґанизациями младих и зоз членми Союзу младежи.

Акциї · задатки · успихи

Нашей младосци и Титовому дню народзеня

25. май 1972. року. Београд.

Ту сом три днї лем єдна медзи 9 000 младих, котри буду участвовац на вечаршей святочносци и зоз своїм наступом символично вираża любов ґу Титови и повинчую му 80-ти дзень народзеня. Ту и мойо школски товаришки.

Днї у касарнї Титових ґардистох прелєцели. Вше пред поладньом вежбанє за цо лепши виступ. Горуцо и требало досц витримац, але зме ше радовали же огориме. По полудзенку — одпочивок, а вец до вечара танец. Воякка орхестра грас и сучасни танци и кола. Вше зме вистати кед понагляме на вечеру и лем на хвильку претаргуєме зоз шпиванку, стретнуцами, черанку адресох. На спанє одходзиме зоз звуками воякцкей труби.

Пред самим наступом слунковите пополаднє. Одпочиваме ше. О исполни два годзини почнє святочна програма на стадионє ЮНА. Час швидко преходзи. Рушаме. Колони автобусох сцигую на помоцни стадион. Зиходзиме и ставаме до строю. Ту млади з Руми, Панчева, Осиєку, Борова, Вуковару, Битолю, Мостару, Беоґраду, Бихачу, Нового Саду, Любляни и Сримскей Каменїци. Чекаме, а рефлектори уж запалєни. Виходзиме на ошвицени стадион. Нашли зме свойо место и святочносц почина.

Фанфари претаргую цихе жубротанє и уходзи Тито зоз супругу. Шицким нам исти думки:

— Щешлїви ци дзень народзеня, товаришу Тито!

Вежби починаю.

Зменюю ше слики. Прекрасне коло младосци, пионирски бависка, младосц зоз цалей жеми, школяре Ваздухоплївней гимназиї з Мостару, вояци з Беоґраду...

На шоре ми — я! Помали убегуєме на стадион. Шицки зме у белавих сукенкох, а у рукох нам превидни фатьол. Ми рика котра моциї и вилїва ше. Але, ту бриґадире: моцно и зложно «загацую знемирену воду». Вежба закончена — я щешлїва. Чувствуєм же мой поздрав Титови пренешени и же го вон приял. Тераз сом го перши раз видзела. Ище даскельо вежби по найсвяточнейшу хвильку: придаванє Штафети.

Приходзи ґу трибини млади роботнїк з Бихачу Бранко Мандич. Придава Титови Штафету. Знам, ту шицки наше жаданя, винчованки младих и старих зоз цалей Югославиї.

Дожице таке интензивне же врацанє преходзи несвидомо. Перше до касарнї: пакуєме ше и рушаме зоз шпиванку. За нами незабутни хвильки, запаметани подоби, записани адреси у ташнох, радосц и задовольство же зме уложели труд до єдней краси котра остава за цали живот що пред нами. А то значи — ище велї и велї роки.

Силвия Будински

„МАК“ муши буц млади

Конєчно на Председательстве Покраїнскей конференциї Союзу младежи,, котре ше прилапело за снована нашого часопису, меновани Совиґ у котрим ше находзи и млади роботнїк з Нового Орахова Йовґен Колбас.

Йовґен бул очивисно обрадовани же є меновани до того органа котри ма функцию водзацо-креативного цела за наш перши часопис за младих.

— »Мак« муши буц млади як що млади и його читаче. Муши обрабяц теми котри младих интересую. Озбильни теми ше муша обрабяц и у часопису за младих, але так як то млади жадаю — жридлово и ненадрилююци — же би ше що вецей заинтересовали о ствaрним твореню що лепшого живота за младих и старших членох нашей заднїци.

Йовґен задумує часопис з вельо рижнима темами, з надосц фотоґрафиями, але зап лем не на чкоду змисту, з добру технїку... Яки »Мак« насправди будзе, то часточно завини и од нього.

Вони себе вибрали

будуце занїмане

ВИРА БИНДАС, Медицинска школа

Сцела сом ше уписац до ґимназиї, але ми родичи совитовали уписац ше до стредней школи котра ми скорей обезпечи квалификацию за роботне место.

Не мож то точно одгаднуц свойо жадане, але кед сом роздумала що бим найволела през цали живот робиц, похопела сом же ше мушим одлучиц за роботне место на котрим ше найвецей контактус з людзми. Розумлїве, найвецей ше помага людзом у медицинских службох. Так сом ше и ришела пойсц до стредней медицинскей школи.

Медицинска школа ма даскельо напрями: зуботехнїчни, напрям медицинских шестрох общей пракси, педиятрийних шестрох (котри буду пестовац мали дзеци), за акушерски шестри (помагаю при родзеню дзецох) и за лаборантох.

Я ше опредзелела за напрям у котрим ше школую лаборанти. Видзи ше ми же ми то будзе найбаржей одвитовац. Перше прето же то, як людзе гваря, найчистейша робота, а друге — же ме, озда маюци у оглядзе и мойо способносци за тото, посовитовал и мой класни старшина. На тим напряме треба надосц знац физику, хемию и, нормально як и на шицких напрямох — биологию.

А кед ше закончи тота школа и хто одлучи, може предлужиц далей, може постац висши лаборант, або ше аж занїмац з науково-вигледовацку роботу.

ВЛАДИМИР ДУДАШ, школяр Школи за квалификованих роботнїкох

— Перше и перше, начело ше ми саме занїмане котре сом вибрал. Краснє ми звучало повесц: електроинсталатер. Ґу тому, гварели ми же за таке ремесло єст потреби и же за такоє ремеселнїка вше єст роботи. Робота не чежка, а треба буц схопни що заш завиши од того чи ци ше така робота пачи чи не — так гвари Владо Дудаш о своїм занїманю зоз котрого праве тих дньох пририхтує дипломну роботу у Школи за квалификованих роботнїкох у Кули.

Владо гвари же школоване не було чежке. Два раз до тижня мал праксу, кажда собота му була шлєбодна, а гевти три дни одходзел до школи. У таким розпорядку, гвари вон, вец було часу и за шлєбодни активносци. Вон вибрал штреляцку секцию, люби и футбал и рукомет, але за тельо афинитети нет часу. Треба пойсц и до биоскопу, на танец.

— Анї кус не бануєм же сом ше уписал до тей школи. Найволел бим робиц у Керестуре. Кед не — купим моторку и будзем путовац до Кули. На концу можем повесц: кед бим знова мал виберац свойо будуце занїмане, я би знова вибрал буц електроинсталатер.

СИЛВАНА БУДИНСКИ, школярка ґимназиї

Прешлого року, кед сом требала рушиц далей после осемрочного школованя, поставела сом сама себе питане:

— Що зробиц зоз тим свидоцтвом у рукох и по котрей драги рушиц далей?

Не було ми чежко ришиц ше за ґимназию, бо сом похопела — видзи ше ми на час — шицки добри страни школованя у ґимназиї.

Ґимназия ма два напрями, а кед то не керестурска ґимназия у котрей ше учи по руски, вец у ней вироятно єст и скромни годзини за школярох котрим сербскогорватски язик не мацерински язик. У нашей школи роби и велї секциї у котрих мож достац ширше знане як на годзинох дзепоєдних предметох и у котрих мож задоволїц потреби за дзепоєднима интересованями. Ґимназиї маю обовязно добре опремени кабинети и прикладни терени за физичну культуру.

Верим же у праву тоти що твердза же ґимназия своїм школяром дава шицки условия же би здобули що ширше знане: як з дружтвених наукох (на природно-математичним напряме). А що векше знане, зоз тим лепша подлога за факултет и цали живот.

ВЛАДИМИР ГАРВИЛЬЧАК школяр Машинскей технїчней школи

У кулскей Машинскей технїчней школи Владо Гарвильчак єден з малого числа Руснакох. Кед зме ше недавно упознали, пред нїм було менше брадло кнїжкох и громада рисункох и технїчного прибору.

Мам барз вельо роботи. Друга класа моєй школи то єден з найчежших рокох и видзи ше ми же не мож, нет часу шицко що треба шорово и на час зробиц. Наприклад, єден компликовани рисунок мам закончиц того пополадня, а дзе ище дацо инше научиц.

А кед виберал школу до котрей требал пойсц после VIII класи основней школи, Владо ше одлучел за технїчну школу, окреме сцел машинску технїчну школу, бо машинство, як иераз твердзи, люби, а люби и рисовац.

— Теди я ище не знал як то и дацо що иншак задовольство, може доциц. Думал сом: то ту скоро дона, та ми не будзе нїч чежко поднесц. А воно: путоване кажди дзень, вец каждодньово задатки з математики и механїки, та главни предмети — елементи и що ци я знам — без чого не мож звладац таку обсяжну науку як що машинство.

Владо гвари же не верч же му у свидоцтве того року буду лепши оцени як добри але вон скромни, та гвари же то цалком добри успих з оглядом на учене яке треба уложиц за таки оцени. Но, важне же нет слаби и же ще годно можебуц украднуц кус рочного одпочивку и за морйо. А дотля — добри и беґель.

Анкету водзе

Дюра Папуґа
Мария Колошняї

Вашо прилоги

МЕЛАНИЯ КОВАЧ:

МОРЙО

У моїм шерцу жридло ци враце,
до його креви ти ше улїваш.
По моїх жилох гучи ни вода,
пенї ше у глїбини душа
и ягод же лїгнуц ме сце.
Не лїгай ме, морйо,
гоч знам
я заш лем поток,
до тебе ше улїгам
и мойо цело твойо постава,
од кесцох твоїх мойо ше ламу,
боля ме думки лем о тебе думзи.
О, морйо,
чом ме одношиш знова?

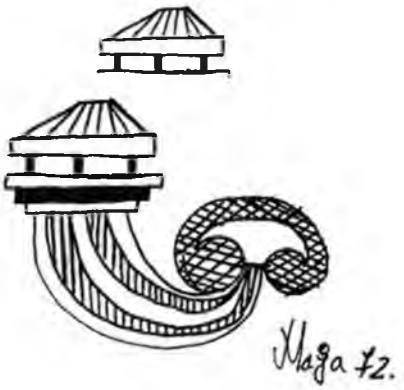

Мария Рамач: *Винета*

РОЗДУМОВАНЯ

Необкеруюца ключка зла у науки

Чловек уведол науку до своєй каждодньовосци як средство за свойо цо легчейше еґзистоване на швеце. Наука достала превелїку задачу: непреривно меняц тот швет, а вєдно зоз тим и самого чловека — же би чловекови було цо лепше.

Наука пошвецена животу, але и велї животи жертвовани пре науку. Часи поєдинцох даровани науки, здати вєдно було би то, невирахуюцо вельо, але успихи достати после телїх часох роботи тиж невирахуюцо вельо врацели чловечеству. Лем, хто може знац кеди ше у науки, як условию за добре, зявюе ключка злого?

Поведзме, пренайдзени пушков прах. Вельо требало знаня и пожертвованя до його пренаходку, а кельо вон коштал цале чловечество од свойого поставаня по нешка? Келї войни би мали иншаке закончене без нього, келї животи би принесли иншаки плоди як цо то було у историї. Чи пушков прах вредзи тельо же би знїщел вецей як цо може створиц даєдна друга сила котру чловек одорвал од природи?

Други страшни пренаходок чловечества, котрому єдни подзековни, а други го преклїнаю — вшелїяк може буц динамит. Чи полєгчене рударови котрому вон ламе стини вредзи тельо кельо вон одноши жертви у животох, у доброх, у чувствох чловечества? Вон меня випатрунок вонкашньосци и нукашньосци Жеми. Меня єй релєф: гори и цали краї нєставаю — дзекеди пре друге добро, дзекеди пре страшне зло.

Перши виглєдоваче нуклеарней енерґиї, най им вериме, жадали помогнуц чловекови. Жадали найсц жридло невичерпней енерґиї котра будзе робиц цо чловек зажада. Але, история ше поновела, нашол ше таки чловек котри обрацел тоту моц процив другого чловека. Зоз таких злих думох настали зли дїла — настала Гирошима, Наґасаки, гроженя же ше таки нєцесца повторя.

А хто може похопиц дзе ше застанови чловекова думка и хто ю способни застановиц праве на тим уровню котри од общечловекового хасну?

Електрична енерґия, однята од природи, з добрей часци окончуе свою задачу: обраца машини, швици, грее. Живот чловека не мож задумац без неї. Вона оживюе мотори, помага творене нових материйох — але зоз тим твори нового чловека. Вон иншак дума, инше жада: лєци, плїва, побива закони природи, збива ище частейше и часто траґичнейше процивносци медзи своїма жаданями и можлївоецами.

Наука чловекови дава моц у форми енерґиї и знаня, знане му дава схопносц хасновац сили за свойо потреби. Теди ше його розум анґажуе за друге и вон глєда свойо нови и нови потвердзеня. Глєда свою надбудов, глєда себе длуши живот на жеми у такей чловечей форми, глєда уживаня, глєда радосц. А чи радосц може буц подполна кед тоти жаданя рошню ище швидше як темпо росту можлївосцох. Вон вецей не роздумуе о тим же цали його живот у ствари збудовани на науки. Вон оганя добре и, несвидомо дотикаюци тото цо жадал, поруша и зле — цо анї як поєдинец, анї як чловечество не жада.

Любомир Дудаш

»Лав стори« XX вику

— Модлїм за танец.
— О кей. Лем заруц тоти влашиска назад. Шестра не ма кеди зоз страшидлами...
— Бейби, гибай кус блїжей — ай лов ю!
— ЦО?! Озда биш такой!... Перше идзме дацо осушиц!
— О, кей... Лем, не мам вельо лови — студент сом.
— Идзеш або не? Бо, шестра одходзи.
— О, ноу, ноу, ту сом.
— Най ше пачи, цо жадаце?
— За мне сок, а...
— А шестра виски и єден кент, плиз...
— Знам гевто: Чипи, чипи, чип, чип — шалєна ствар!
— О, єс, але за мне стари варошски най...
— Шедап, модлїм це, слухай тото: „Амарило." Яй Тони Кристи!
— Екскюз ми, мадам, аморе мио, помогкї ми... За шиз ши?
— Чи шестра? Виш... Опать як гевтот чарни шизира. Уф, при ньому ми пайташка. Фалат и пол, пущела сом го єй!
— Май лав, май диер бейби, кам ту гиер, бейби, ай лав ю.
— Мали, штригай оталь, и най це вецей не видзим ту!
— Бейби, ай лав ю, ай лав ю, модлїм це, любим це, любим це...

Дюра Папуґа

Наталия Внек: *Квеце*

ГОНИ ЧЕРВЕНЕЙ РУЖИ

Кед клуб студентох и стредньошколцох у Руским Керестуре 1962. року организовал „Червену ружу", ніхто ше не наздавал же тота програма пророшне до общого фестивала культури югославянских Русинох-Українцох. Клуб пришол на таку идею кед надумал пополніц празніну у культурно-забавним живоце Керестура.

На першей тей програми участвовали 13 шпиваче и тельо шпиванки. Було ту досц дебитантох, котри одтеди постали стаємни шпиваче, зоз того вечара запаметани композиції Якима Сивча „Модерна любов" и „Єшеньски ружи".

На перших „Червених ружох" найвецей було шпиванки чийо тексти преложени зоз сербскогорватского язика, було народни и забавни мелодиї, та и пародиї, але, поправдзе повідзено, пре технічни обставини шицко тото барз подло репродуковане. Помоцньовачи були барз слаби, микрофони тиж, та ше шпивача або ледло, або лем кеди-некеди чуло. И сами шпиваче правели частейши гришки: не знали тексти, мали подлу дикцию, ковали нерозумліви слова... Шпивали ше скоро по правиле югославянски або странски забавни мелодиї — наших тоди анї не було.

Но, остатніх рокох зявюю ше, окрем уж припознатого Якима Сивча, и нови композиторе спомедзи котрих окреме мало усихну млади. Од нїх ше углавним того року чека и найвецей. Народна музика зо нїх може буц невичерпане жридло инспирацийох. Подобне, у смислу напредованя, може ше повесц и о шпивачох котри наступаю на „Червеней ружи". Гришки котри направени пред микрофоном помали неставаю.

Як найуспішнейши од интерпретаторох потвердзел ше дует Микита-Надьмитьо котри три раз освоели першу награду у хлапцовскей конкуренциї, док, можебуц пре векшу конкуренцию, женски гласи каждого року давали нову побиднїцу. По моїм думаню, дзивчата и вельо квалитетнейши шпиваче на „Червеней ружи".

Интересантне надпомнуц же ше квалитет шпивачох и самей „Ружи" злепшал одкеди ше отримую регистрани програми зоз котрих побиднїки иду на „Червену ружу" як що то „Миклошевци", „Петровски дзвон", „Мале пупче" у Коцуре, „Розшиванки Срим" у Шиндзе, „Мала червена ружа" у Дюрдьве... Тиж так обачлїве же ше народни шпиванки лепше интерпретую як забавни. Приклад може буц и прешлорочно „Червена ружа" на котрей добра часц шпивачох забавних мелодийох правела розкроки медзи интерпретацию и орхестру. То источасно значи же не було досц часу же би ше шпиваче и орхестра увежбали за заведнїцки наступ.

Но, шицко тото що зме спомли знак же ше на „Червеней ружи" з рока на рок вше вецей роби, же єй музична часц ма условия ошвижиц ше и збогациц (окреме по прешлорочней побиди младого композитора Михала Гардия зоз мелодию „Шмеяла ши ше").

Шицко тото нас наганя же бизме за „Червену ружу 72" були окреме заинтересовани и же ше можеме наздавац же того року на ней одгукню ище складнейши тони музики котру творл и пестую Руснаци и Українци у нашей жеми.

Желько Пап

РОЗІВАРКА З БОГОМ ЧИСЛО ДВА

За добри сон МИНИМАКС

На першим фестивалским вечаре музичного фестивала у Суботици „Младеж 72". Минимакс — як го скрацено шицки волаю пре емисию на Радио-Београдзе котрей вон дал тото мено и свой дух, а вона йому, випатра, исте врацела - зявел ше у „джинси стилу". Циганска кошуля була насправди най-найнейша, бо була ушита з безчислено вельо фалткох найквичацшого материялу. Мал, значи, гуню и ефектну гардеробу, кед ше рахує же го и бляди звичайни панталони и еспадрили не коштали вельо.

Другого вечара заш Минимакс попробовал потвердзиц фаму же є єден з найелегантнейших людзох зоз такволаного „джет сета" (так ше вола найвисше дружтво культурного и явного живоа). Зявел ше у барз крашне ушитих штрах шматох — очивисно англиски штоф — и звичайним билим рекольчецу з гатерками лежерно преруненима прейг галера рекли. И справди - бул елегантни и, розумлїво, духовити, шармантни. Наприклад, його єдна виява, специялно за наш часопис, глаши:

Поздравце шицких читачох „Мака" од бога число два, од младого Исуса Христа, за розлику од Исуса Христа Старого (алузия на фалат „Исус Христос Супер Стар").

О фестивале у Суботици, на котрим нам дал тоту вияву, вон гварел:

— Сам факт же на фестивале Минимакс, значи же фестивал успешни. Вон, поправдзе поведзено, єден з наших най, левших фестивалох того жанра, але може обачиц же и вон у кризи. То значи же мало єст таких композиторох котри можу за кажди фестивал сцигнуц написац добру композицию, а не муши значиц же єст вельо фестивали.

На остатку, хаснуюци свой давно здобути стил и не жадаюци анї на хвильку одрекнуц ше своєй пози, гварел:

— Шпице мирно, шнїйце красне, а я будзем шнїц о вас наглас. Чао, нет вецей!

Яким Грубеня

ИДОЛИ МЛАДИХ

Т. РЕКС у екстази

Почали як и векшина вокално-инструменталних ансамблох. Грали по пиньвицох на тунїх инструментох. У ствари, имитовали других. То було дацо вецей як пред трома роками. Теди наступали як дует. Вожд був Марк Болен, а був незадовольни зоз своїм товаришом Стивом Перегином и, нормально, вируцел го. Од теди гледа бубнара котри би розумел його музику, котри би мал исти попатрунки на швет, котри би пристал буц у його циню. И, нашол го. Був то Мики Фин. Вон зоз собу приведол ище двох, котри вєдно були помирени зоз тим же Марк Болен постане идол младих, будзе популарнейши як вони шицки вєдно.

Так и було. Нешка, кед ше спомне ансамбл »Т.рекс«, такой ше подума на Марка Болена, поведзме як цо кед ше спомне »Корни-ґрупу«, та ше дума на Корнелия Ковача.

Поправдзе поведзено, музика »Т.рексох« не хто зна цо. Але, вона ма даскельо прикмети котри »подиходза« младим слухачом — потрошачом. Легка е, значи легко ше памета, ритмична до тей мери же уж ей перши такти наганяю млади цела на колїсанє у ритме. Правда, кажда мелодия здабе єдна на другу, але цо то завадза кед кажда ма даяки рефрен котри ше легко пошпивує, войдзе до уха и постава популарни.

На концерт »Т.рексох« младих найбаржей прицагує шеф ансамбла — Марк Болен, котри композитор, шпивач, соло-ґитарист, аранжер и продуцент. Вон главни виновнїк же ше їх плочи предаваю як лакотка, же дзивчата лїпкаю його слики по мурох, здихую за нїм, не даваю му мира на кождим крочаю, та анї вноци. Буц идолом, значи треба мац и други бок.

А хто, у ствари, тот Марк Болен? Цо у нїм таке прицагуюце? Ша його вируцели зоз школи, робел койцо лєм же би прежил, а нешка його рахунок у банки ма вельо числа.

Но, воно правда, Марк Болен обачлїва подоба: ма длуги кандрасти власи, облека ше як треба за таке занїмане. Просто поведзено: ма смисла за надрильоване свойого »я« публики. За нього гваря же є префриґани, же му тексти провокативни, велї му, заш лєм, завидза. А вон, у ствари, лєм продукт велькей реклами. А не шицко цо ше рекламує и добре — то можеце и ви замерковац слухаюци »Т.рексово« иознати мелодиї, котри ше ирекладаю як »Плївай, били лебеду«, »Горуца любов«, »Облеч тото«, »Джипстер«, »Телеґрам Сем« и найновша »Метални учитель«, з нашей топ листи.

Звонко Павлович

НАША

1. Пущ най слизи чечу (»Про арте«)
2. Чувай ше од огня (Боба Стефанович)
3. Кед би тоти ружи мали (Владимир Савчич Чоби)
4. Не, мила, не плач (»Про арте«)
5. Ти будз ми вирна (Мишо Ковач)
6. Снежана (Зоран Лекович)
7. Поетова ґитара (Мики Євремович)
8. Apres toi (Вики Леандрос)
9. Пре єдну прекрасну чарну жену (Крунослав Слабинац)
10. Beg steal or borrow (»New Seekers«)

АНҐЛИЯ

1. Metal guru (T. Rex)
2. Rocket man (Elton John)
3. Could it be forever (David Cassidy)
4. Oh babe what would you tou say (Hurricano Smith)
5. At the club (The Brifters)

ЗАД

1. Oh girl (Chi-lites)
2. Candy man (Sammy Davis, Jr.)
3. Look what you done for me (Al Green)
4. Sylvia's mother (Dr Hook And The Medicine Show)
5. Little bitty pretty one (Jackson Five)

НАЙУСПИШНЄЙША ҐЛУМИЦА АРТ „ДЯДЯ" У ТЕЙ СЕЗОНИ

Награди як памятки

От прешлого септембра ю не волаю Марча Гардиюва, але ше вона урядово подписує Мария Биндас. То судьба векшини дзивкох кед придзе час же ше маю одан. А Марча (приватно остала Марча) єдна з найсигурнейших младих ґлумицох котри ма АРТ „Дядя" — сцена у Новим Садзе.

Влоні за Марфу у фалаце „Романов и Дюлиета" достала два прекрасни керамични голуби у Кикинди як награду за бавз добру ґлуму медзи аматерами зоз цалей Войводини. Того року комплет книжкох достала у Турії як єдина жена медзи наградзенима (троїма) аматерами.

Потераз бавела под режисерску руку Йовгена Медешия у фалаце „Шмеля мицок и пустоловни витязове" и „Чаривни квиток", Ирини Гардиювей у „Цифрованей лабди" и „На стреду ше региструє", Михайла Тошича у комедиї „Романов и Дюлиета" и Ласла Силадія у драми „Швето лампионох".

— *Найволела сом Марфу — то була я, не мушела сом ґлумиц и улога ме розтерховйовала. Тогорочна Юки далека одо мнє, од мойого часу часово, од моєй околини просторно. Требало прежиц єй церпенє, требало любиц трагичну, а то не легко...*

Марчу любя режисере же люби свою роботу, любя ю на радию, бо ма наисце ридко добру дикцию и приємни глас, а вона за шицко тото не ма часу. Млада є, ма свою роботу, супруга є и, розумлїво, обовязки. А кед на себе превежме даєдну обовязку, чувствує ше длужна по лепше ю окончиц. Теди є незвичайно заинтересована за успих — як тих дньох по була заинтересована о пласманє „Швета лампионох" на смотри Кикинди. На питанє кеди ю знова будземе видзиц на сцени, зоз своїм характеристичним ошмихом и малу слизу у очох одвитовала:

— *Док ше одгнївам пре наисце неправилни одлуки селекторох у Кикинди, а то годно буц уж на єшень.*

РОЗГВАРКА ЗОЗ ПАНОМ

Кед би вам дахто заказал схадзку на 7 годзин рано, на стред Нового Саду, пред памятнїком Светозара Милетича, не верели бисце же то ма буц розгварка зоз поетом такого гласа як цо то Перо Зубац.

Но, Пера бул конечно, после пейцох даремних пробованьох, точни. Очи ше му дзешка понагляли, але сом го влапела:

— Мам чесц бешедовац зоз паном?

— Я, вериш — не вериш, у души прави пан. Думам же таких єст вецей. И ище цошка: не лем од влонї сом пан и не лем прето же ми вишла книжка »Розгварка зоз паном«.

— Поправдзе, тота розгварка зоз тобу и не пре тоту книжку, анї не пре першу збирку »Неверморе«, анї не пре другу »Пантолоґия ракох«, а анї пре остатню »20 приповедаче«, але пре славни мостарски дижджи. Щиро, Перо, падали якиш белави дижджи у Мостаре?

— Белави не знам, але падали насиґурно.

— А Светлана була Светлана?

— Не, була Лїляна...

— И насправди би дакому лєтали зуби и глава?

— Не вер, одтеди прешло вельо роки, теди сом мал 19, а нешка сом. пале, праве наполнел 27 роки. Од Лїляни по нешка було вельо Светлани.

Най му вериме, най вериме и тому цо у його писньох. Красу треба зачувац, гоч кус и з помоцу сладкого циґанства. Чи не?

Перо ше зложел зоз тим, а ви?

мостарски дижджи

1

у мостаре сом любел якуш светлану єдней єшенї
яй кед бим знал хто зоз ню спал
єй бим главу єй бим главу
яй кед бим знал хто ю тераз люби
йому бим зуби йому бим зуби
яй кед бим знал хто то у мис обера кайси ище недозрети
гуторел сом єй ти дзецско ти смаркошка
шицко сом єй гуторел
и плакала на мойо руки на мойо слова
гуторел сом єй ти ангел ти дябол
твойо цело уж узрело цо ше правиш свята
а падали цалу ноц якиш белави дижджи над мостаром
не було не було слунка нїчого не було
питала ше ми чи мам брата цо студирам
чи сом горват чи любим рилкеа шицко ше питала
а падали над мостаром якиш белави дижджи
вона була розкошно била у хижней цмоти
але не сцела тото робиц не сцела
або не шмела чорт би ю знал

2

єшень тота мертва єшень на очкох
єй очи птица єй клуби сарня
мала лепчу лепчу мала не шмем повесц дзе
мала лепчу малу лилову або ше ми видзи
питала ше ми чи сом горват чи мам дзивку
чи любим рилкеа шицко ше ми питала
а на очку як крачунски дзвоичок мойого дзецинства
дзвонєли капки
и ноцна шпиванка цекла цихучко по долней махали
єй еулеймана оддойчела мац

3

вона престарла свойо роки по паркету
єй ґамби були полни як узрети брескинї
єй цицки були цепли як мали щенята
гуторел сом єй же є глупа же ше прави важна
светлано светлано знаш ти же то атомски вик
де ґол ґаґарин и вшелїячину шицко сом єй гуторел
вона лем плакала вона лем плакала

4

водзел сом ю но куюнджилуку и по ацинїцох
вшадзи сом ю водзел
до пещерох ю скривал па чардак ю ношел
под старим мостом црнянского єй приповедал
прекрасни є шептала але є прекрасни
колена сом єй рисовал у влажним писку
шмеяла ше так ясно так невино як прави лелиї
до джамийох сом ю водзел карадьоз беґ мертви премертви
под чежким турбетом
на гроб шантичов квеце однесла дакус плакала як и
шицки жени
вшадзи сом ю водзел

5

тераз уж тото лето
тераз сом цалком други пишем якиш писнї
у єдних новинох пол слупчка неро зубац направи
а падали над мостаром цалу ноц якиш дижджи белави
вона була розкошно била у хижней цмоти
але не сцела тото робиц не сцела
або не шмела чорт би ю знал

6

анї гевто небо гевти хмарки анї гевти закрица
блядучке слунко вигладнетого хлапца над мостаром
не знам забуц
анї єй власем єй мали язик ягод ягоду
єй шмих цо знал заболїц ягод клятва
гевту молитву у капели на билим брегу
баг вельки гуторела наджис нас
анї гевти чежки дижджи белави
о єшень безплодна єй єшень
бешедовала о филмох о джемсови динови
шицко гуторела нокус смутно нокус плачуцо є каренїчи
гуторела же клайд ґрифитс би не знал
анї ґрамушку згажиц
шмеял сом ше ти глуза вон збойнїк ти ище дзецко
анї гевти улїци гевтих предавачох вечарного виданя
еслободеня
анї гевто грозно полуспрете у авзлогох не можем забуц
гевту безплодну горку єшень над мостаром гевтот дижджи
бочкала ме по цалей ноци облапяла ме и вецей нїч
верабожe нїч зме инше
потим знова були лета потим знова були дижджи
єдно єдине мале писмо з любляни як то отамаль
анї гевто лїсце по тротоарох анї днї гевти
я вецей не можем я вецей ис знам висцерац

7

пише ми нита ше цо робим як жием чи мам дзивку
чи подумам дараз на ню на гевту єшень на гевти дижджи
вона и тераз гвари подполно иста верабожа ше же є иста

чи єй верив чи ше шмеяц давно сом давно
преклял и христа
а и за ню ми не барз бриґа та чи ше верабожа
муши ше так не вредза циґаньетва

8

гуторел сом єй о лермонтови о шаґалови шицко сом єй гуторел
цагала зоз собу якуш стару цвайґову кніжку читала пополадню
у власех єй було одложене лето жовтосц слунка дакус моря
нершей ноци єй и скора була покус слана риби заспали у єй креви
шмеяли зме ше зоз хлапцох цо з мостох скакали за циґаретлу
шмеяли ше бо не було лето а вони скакаю наисце су дзеци
гуторела же можу умрец так достац запалене плюцох
вецка приходзели єй цихосци длуги предлуги
могол сом шлебодно думац о шицким розбистриц спинозу
годзинами могол сом кемотно патриц на други руцац каменьча
делу по стинох могол сом цалком пойсц
даґдзе пойсц далеко пойсц далеко
могол сом умрец так сом у єй наручу самейши од шицких
могол сом ше претвориц до нтици до води до скали
шицко сом могол

9

пальци мала длугоки крегки безкревни а швидки
бавели зме ше на божи катички и на джмурки
светлано видз ниа там ши под стину озда сом не шлепи
не шалени я гайде цо штудираш бита будзеш
кед вона гледала мог сом сцекнуц и до самей рики нашла би ме
напаха ме гвари такой позна ме добре
ніґда сом єй не верел озда вше закуковала номедзи пальци
любела ґестині зберали зме их по рондоу
ношела их до хижи вишала на цверенки
любела ружи гевти єшеньски я их єй приношел
кед спрели кладла их до якейшик шкатули
питал сом ше єй цо дума о тим швеце чи вери до комунизма
чи би ше черала з наташу ростову гоч цо сом ше єй питал
дзекеди глупе знам я ище як
питал сом ше єй чи би любела малого сина поведзме билого
скакала од возбудзеня жада жада
а вец одразу падала до якихшик смуткох як мертва овоц
не шме и не шме вона би то анї за живу главу
пать ти ше його
дума лєм так як кед би вона снадла з юпитера
та хто же то поведзме зубац пера та же баш вон а не дахто други
гоч цо як кед би бул голем брандо або таки

10

гуторел сом єй ти глупа ти мудра ти дябол
ти ангел шицко сом єй гуторела ніч ми не верела
ви хлопи родзени спреводзкоше ви нічомніни
вшеліячину гуторела
а падали над мостаром цалу ноц якиш белави дижджи
справди сом любел тоту светлану єдней єшені
яй кед бим знал хто зоз пю спал йому бим главу
йому бим главу яй кед бим знал хто ю тераз люби
йому бим зуби яй кед бим знал же хто то
у мне обера кайси
ище недозрети

(Преложел М. Скубан)

ЧЕКАНИ ЧЕКАЮ

Мижо Гарди

»Червена ружа«, найвекше швето нашей культури. За тоти днї швета увидзи ше и учує з найвекшей часци шицко тото цо през рок зробене по шицких наших местох. Тиж так пред публику видзе и робота композиторох спомедзи котрих даєдни и млади, таки як цо то двоме члени Культурно-уметнїцкого дружтва Русинох-Українцох у Заґребе Михайло Гарди и Зденко Барач.

Мижо, як шицки волаю Михайла Йссафата Гардия, ма 24 роки, родзени є у Руским Керестуре, а читаче »Литературного слова« го уж добре познаю як поета, а од влонї (одкеди його композиция »Шмеяла ши ше« наградзена зоз першу награду на »Червеней ружи«) вон познати и як композитор. На недавним наступе у Петровцох Мижо бул барз щиро привитани з найновшу композицию »Били тополї«.

Зденко ма тиж 24 роки. Родзени є у Шидзе дзе закончел Стредню музичну школу. У Суботици 1968. року достал I награду на фестивале музичних школох Сербиї, а истого року достал и II награду на »Червеней ружи« як кантавтор мелодиї »Реквием Меланиї«. Зденко поновел влонї успих од 1968. року.

Вони обидвоме виражую задовольство же ше им поспишело у таким кратким чаше, попри других роботох (студираня), освоїц и таки красни припознаня, але, як цо сами припознаваю, тото задовольство лєм часточно.

— Та пред вами будучносц — могло би ше им повесц.

Зденко заш лєм не може буц вельки оптимист: о їх роботи ше не заинтересовала явносц, цо значи преса, радио... А то значи як кед би були и незамерковани.

Зденко Барач

Мижо конкретни:

— Мне и нешка не ясно прецо Перо Ґотовац, гоч сцел насправди то зробиц, не мог написац аранжман за Зденкову композицию. Озда лєм теди задоволени уровень »Червеней ружи« кед за шицки композициї аранжмани будзе писац иста особа, або лєм два? Кельо треба чекац же би Зденко справди приял освосну награду, хто одвитує за то...

Но, гоч би Мижо сцел и мал цо ище повесц, Зденко уцих. Уцих и зоз компонованьом, односно посиланьом уж готових композицийох на »Червену ружу«. Можебуц то наздаване же раз придзе час, та вец...

Борис Гралюк

БОГАТИ ОЛИМПИЙСКИ РОК

Олимпийски валал (патрени з авиона)

Приближує ше 26. авґуст, дзень кед у немецким городзе Минхенє почню XX олимпийски бависка. Будзе то ювилейна, XX олимпияда по шоре, будзе то швето спортистох цалого швета, будзе то час у котрим чловечество достанє нови шветово рекордери, час кед вельки спортисти буду мушиц свою шампионску титулу придац младшому, лепшому. Олимпияда будзе преткана зоз слизами радосци и жалосци, триюмфа и траґедиї. Стретню ше неодлуга у Минхенє спортисти зоз шицких континентох и у спортских фер борбох буду доказовац же хто лепши. Будзе то приятельске стретнуце спортистох и людзох — бо кед дахто сце постац великан у спорту, муши насампредз буц чловек.

Иншак, цали 1972. рок у знаку Олимпияди. Непреривно од януара були и ище буду рижни значни европски и шветово першенства же би ше коруна шицкого одбула од 26. авґуста по 10. септембер. Спортисти и спортски роботніки и национални спортски союзи жили и жию за Олимпияду. Шицки вони знаю же там буду мац нагоду видзиц праву вредносц своєй роботи, свойого таланта.

Судзаци спрам пририхтованьох яки окончени, Олимпияда у Минхенє будзе найвекше и найвелічезнейше спортске змаганє котре потераз отримане у швеце. У Минхенє шицки пририхтованя закончени. Стадиони, терени, площи, павильони за учаснікох, прес-центер, ТВ-центер зоз турню високу 290 метери, приходни драги и шицко друге порихтане цо ґарантує одличну орґанизацию и приємносц пребуваня шицким учашніком. Чека ше тераз лем тото же чи у такей добрей орґанизациї буду и резултати таки добри. Вредзи повесц и тото же у олимпийским валалє робели коло 6 000 роботніки з 20 жемох медзи котрима Югославянс були найчисленши. Же би було шицко на час вибудоване, Немци потрошели 2 милиярди марки. Характеристичне и тото же ше Немци боря за гуману Олимпияду и прето на бувшим царским єгзецир-плацу направени штучни бреги, штучни лєс — олимпийски комплекс випатра як царство русалкох у даякей красней сказки. Немци ше трудза и жадаю з розширенима руками и цеплим привитом прияц госцох зоз шицких континентох. Вони сцу швету указац же цо ше у ніх пременело од войни, же вони отворени и же прешол час кед бешнел фашизм. Чи шицко так будзе — увидзи ше.

Югославянски спортисти тиж жили у знаку Олимпияди. Потерашня и терашня робота фаховцох, спортистох и одзитующих орґанизацийох була така же би ше на Олимпияди посцигли цо лепши резултати. Жадаме же би нашо спортисти ище баржей дзвигли угляд нашей жеми. Прето жадаме на XX олимпияди наступиц зоз цо лепшим квалитетом.

Єдна часц кандидатох до Минхену уж одредзена. Югославянски олимпийски комитет ма на списку 94 спортистох зоз 13 спортских конарох. Медзитим, список нє дефинитивни, бо єст вигляди же ище дзепоєдни спортисти виполня одредзени критериюми — так же єст випатрунку же ше югославянска селекция будзе змагац у 15 спортских конарох, а будзе чишліц коло 120 або 130 учаснікох. Цикаве же лєм 6 жени-спортисткині медзи тима котрим обезпечени одход до Минхену.

Од наших спортистох за медалї ше буду, спрам терашнього списку, борицц 15 атлетичаре (медзи німа и атлетичарки), 3 боксере, 1 у каяку на швидких водох, 2 у єдреню, 2 джудоу, 12 у кошарки, 11 у ватерполу, 16 у рукомету, 7 у ґимнастики, 6 у пліваню, 1 ище будзе одредзени до штафети 1×100 м, 9 у пасованю у греческо-римским стилє, 2 у пасованю у шлєбодним єтилє, 1 у штреляцтве, 6 у весланю — док дзепоєдни муша ище виполніц норми, та вец буду вжати до огляду.

Рахує ше на добри пласман бициґлистох, дзвигачох терхи, каякашох (на швидких и мирних водох) и дзепоєдних котри би требали виполніц олимпийску норму, та же би ше нашли у уж спомнутих конарох спорта и вжали учасц у моцней конкуренциї.

Потераз од спортистох нашей народносци маме лєм єдного сиґурного кандидата, а то Петро Файфрич, рукометаш зоз Червинки.

Юлиян Каменіцки

ОЛИМПИЯДА МЛАДИХ

Олимпияда школскей младежи Войводини здобула афирмацию нє лєм у нашей Покраїни, алє як позитивни приклад на полю розвою физичней культури и спорта важи вельо ширше. Пионире и школска младеж маю нагоду освойовац медалї, алє пред тим муша вельо робиц, тренирац и учиц же би ше посцигло лєпши резултат од других. По тим як закончена Перша школска олимпияда 1970. року, после ей велького успиху и одгуку у жєми и иножемстве, такой почали пририхтованя за Другу олимпияду. Тота Друга олимпияда ше отрима 1974. року у Зренянину — алє потамаль ше нєпреривно отримую змаганя у шицких олимпийских спортских конарох.

У 1972. року у рамикох Олимпияди ше закончую першенства на уровню Покраїни. Так на нєдавним финалним першенстве Войводини, котре у атлетики отримане у Зренянину и Новим Садзе, посцигнути одлични резултати. Од стредньошколцох найвреднєйши по резултату Бохуцки (35,4 у беганю на 300 метери). Мира Боґарошки скочела до далєка 5,34, а Уґрен на 1 000 мал час 2:31,3. То барз красни резултати. Що найважнєйше, барз чежко було постац власнїк медалї — конкуренция була велька.

Ю. К.

ПЛІВАНЄ

У Войводини ше у остатнїм чаше дава вше векша увага плїваню, борецким спортом и штреляцтву. Каждого року ше будую нови базени, а при рикох єст красни купалїща. Заш лєм, маюци у оглядзе всестрани хасен од плїваня, йому ше ище нє дава достаточна увага. Од шицких спортох плїванє за орґанизм найхасновитше. Кед чловек плїва, шицки часци орґанизма ше подєднак розвиваю.

З тей нагоди, пре мали простор, повеме лєм дацо о вплїву води на початнїка. Познате же тот хто нє зна плївац, бої ше од води. Тот страх ище векши кед родичи грожа дзецку же ше задави. У такей ситуациї кед нєплївач войдзе до води то ма вплїв на його цали орґанизм, достава упечаток же страцел у чежини, та гоч стої, чувствує ше нелагодно. Пре прицисок води на перши очежано диха, а чежко ше руша пре густосц води. Кед ґу тому ище дакус и лїґнє води, страх ище векши. Рушаня при початнїкови ше у таким случаю парализую або гамую, та так ше очежа диханє и наруши кревоцек.

Вредзи спомнуц же найлєгчейше научиц плївац теди кед дзецко младе; теди страх од води релативно менши. Розумлїве, нїзач нє треба учиц плївац без присуства фаховца. Барз добре кед ше нєплївач поступнє приучує на воду. То треба зробиц так же ше вон бави з лабду у плїтшей води. У тим бависку забува на страх и познєйше му вельо лєгчейше отримац ше на води. Вода при нєплївачови спричинює, у меншим або векшим ступню, нєприємне чувство и страх, док при тому що зна плївац твори радосне чувство. Перши успишни пробованя початнїка ошмелюю и вон ище вецей вежба.

Цикаве спомнуц и тото же ше страх од води зявює и при добрих плївачох. Розумлїве, нє при шицких. Гоч добре знаю плївац, вони почувствую несиґурносц кед ше найду у велькей води, медзи габами. То, у ствари, пошлїдок нєметодичного ученя, кед ше нє учи поступнє. През тренинґ орґанизм би ше требал привикнуц на нови стредок, на воду.

Ю. К.

Добри ка теренє и добри у школи

Дюра Станкович ма седемнац роки, з Руского Керестура є, алє по длугорочнєйшим бавеню у подростку Футбалского клуба »Русин« у Руским Керестуре прешол бавиц до подростку кулского »Гайдука«. Бави у охрани, гваря же є незаменлїви у тиму младших, же є одлични технїчар и вязач бависка. Окрем футбала добре бави столни тенис и шах.

Дюра ходзи до першей класи Школи за квалификованих роботнїкох »20. октобер« у Кули. За свою животну професию вибрал себе поволанку ґрафичара-словоскладача зоз котру ше упознава у Друкарнї »Руске слово« у Руским Керестуре.

Кед є нє у школи, кед є нє на роботи, Дюра на тренинґу. Скоро каждого дня мож го видзиц на пажици — на популарним теренє бавячох Нощних псох и, розумлїво, з лабду. Нормално вец же є и ознєени, таки як що бул у остатнєй нагоди кед зме ше му питали:

— Дюро, нє допило ци уж так?

— Лєм з витирвалосцу и упартоєцу ше посцигую успихи.

То було насправди дозрете думанє єдного младого спортисти. А ниа що дума о своєй будучносци як ґрафичар:

— У першим шоре мушим закончиц школу до котрей сом започал ходзиц. Спорт ми вше будзе провадзач каждодньовосци. Мам жаданє постац першотимец »Гайдука« — а то значи буц барз добри и дисциплиновани спортиста.

— Чи ци футбал одбера шицок шлєбодни час?

— Часц шлєбодного часу даруєм шаху: або дома з братом, або зоз товаришами у Младежским доме.

На остатку вишло же Дюра зна ище о койчим приповедац окрем о фотбалу — и о роботи словоскладачох. Приповеда о своїх товаришох, музики, забави, о живоце сучасней младежи.

Дюра Папуґа

СИМВОЛИ И ЗНАНЄ

ПРИ ШОЛЇЧКИ ЧАРНЕЙ КАФИ

У цалей серії написох — покус етнологийного, покус забавного характера — пробуєме дац толковане тим символом котри ше частейше зявюю, окреме у нашим народзе. Почнєме з *вайцом* понеже воно у народним духовним живоце ма окремне место и вязане є з веліма народнима обичаями.

Свидомосц же нови живот 'динки пастава з вайца, ище у давних часох давала велька улога вайцу у релиґиї, культу и магиї (врачаніни), та ше аж вери, же швет постал з вайца! Тото верели велї стари народи: Феничане, Вавилонци, Єгипчане, Индуси, Японци, Китайци и други культурни народи. Понеже вайцо жридло живота, воно и символ живота, та и средство же би ше задумал живот и же би ше уплївало на нього.

Прето існує, наприклад, звичай же ше вайцо заоре до першей ярней бразди же би цалорочни урожай бул богати. Жертвуюци єден живот — вайцо — жада ше вецей, або заорююци тот символ плодносци жада ше обезпечиц плодносц поля. На таке зявенє мож наисц у Коцуре, а у Миклошевцох глава фамилиї роздзелї вельконоцне верене вайцо на тельо часци кельо єст особи у доме. Кажде вежнє и поє єден фалаток. Вери ше же то оможливи же би ше фамилия тримала вєдно; гоч дзе би пошол єден член, вон ше годзен щешлїво вращиц дому.

У жаданю же би звекшал чудотворну моц вайца, чловек го окреме означел, найчастейше зоз фарбу. Вайцо ище моцнейши символ живота кед є червене, як крев, бо червена фарба ище у палеолиту означовала живот. Червено офарбени вайца находза ше и у найстарших гробох зоз праисториї, у германских гробох зоз вчасного стреднього вику, а у славянскіх гробох у Польскей, Ческей, Мадярскей и нашей жемни.

Християнство, зоз толкованьом воскресеня Христового, вжало символику офарбеного вайца и звязало го з найвекшим християнским шветом — Вельку ноцу. Вайца (писанки) ше фарбя звичайно на Желени штварток, а при Руснакох и на Вельки пияток. Таки вайца ше виписую зоз вшелїякима кривульками и смужками. То „писанки", або по коцурски „кантари", з окремнима смугами. Искуство гвари же лепше мож офарбиц вайцо од жовтей кури як од билей, бо воно лепше приїма фарбу. Скорей нє було купчей фарби за вайца, але ше людзе знаходзели. Кед ше вайцо уварело у цибульовим лїсцу, вец було жовте, кед у тей води дзе варени и желени орехово лупи, вец цмо кафове, а червени вайца поставали од грубого червеного платна котре пущало фарбу. Найвецей ше фарбело на червено, ридше на жовто и желено, док белави, лилово, „златни" и „стриберни" писанки найновше зявенє. Остатніх рокох ше купую слички за лїпанє на писанки.

При дзепоєднїх народох, окреме югославянских, обисца у жалосци нє фарбя вайца, або их фарбя на чарно. Писанки при Руснакох звичайно прави найстарша жена у обисцу, а було таки жени котри знали барз крашнє писац писанки, та тото робели и за других. Виписовали цифри зоз кончистим древком замачаним до розпущеного воску, до багова (у Керестуре) и до валастовис-отрови (у Коцуре).

Руснаци дзелели писанки облївачом и ношели их швецiц до церкви з другим єдзеньом, а нє познате же би их дзелели каждому хто преходзел коло обисца, або паноцови, як цо то робя други югославянски народи. Шкарупини зоз швецених писанкох треба закопац до заградки або до овоцнїку, а на тим месце народ вери же вирошнє квеце „марунка".

Вайцо ше хаснує у чловековей и статковей народней медицини, та го народ трима за хасновите. Хаснує ше и при врачаню.

Єден зоз способох лїченя опеченого места то и прикладанє бильчка на опечене место же би ше нє подуло и же би менеи болело. Лупка под шкарупину ше приклада на прешрени вени, а у Миклошевцох и при вуковарских Руснакох ше вери же престанє болїц зуб кед ше на палец закруци така лупка. Народ (у Керестуре) вери же ше дзеци вилїча од „сухотох" кед ше окупаю у „тащим млеку" (котре ше прави з вайца), а у Миклошевцох веря же бильчок зоз цукром окрем калориї принеше дзецом и здравє. Дума ше же од шицких хоротох добра защита купанє у води у котрей ше варели вельконоцни вайца. Досц оправдане вереке Коцурцох же квеце лепше рошнє кед ше залїва з воду у котрей голем годзину стали шкарупини з вайцох.

Таки вереня маю у себе длугочасове искуство, але то людзе уж нєшка нє знаю. Наука, медзитим, хасновитосц вайца нє лєм за организм знука, але и звонка нєшка потвердзує (за скору, власи и инше).

Треба надпомнуц же вайцо дзекеди значи и як пенєж. Медзи народами Африки стретаме пенєж направени зоз шкарупини нойового вахца, але старши ґенерациї по наших валалох паметаю же ше за вайцо могол купиц сладолед, колач.

Жени ше о обисцу стараю и, кед обисце завиши од вайцох, вони хасную и врачаніни же би було що вецей вайца. Така жена положи кус зоз тей слами що була на Крачун у хижи до каждого гнїзда дзе ше кури нешу, або кед найдзе мале ваїчко, руци го до сушеда. „Крадзи вайца од сушеда" позната ширцом по швеце, та и у Керестуре. Кед сушеда карми кури и кричи пи-пи-пи, треба пойсц гу плоту и сциха повесц: „Тебе пи-пи-пи, а мнє вайца".

Значи вайцо нє лєм символ живота плодносци, але и над'звичайнєй сили, та є и защитне средство. Воно дава нови живот, „одганя" хороти, дїйствує на „невидими швет".

Кед же сце шицко тото похопели, а маце богату фантазию, нє будзе вам чежко потолковац вайцо у чарнєй кафи: цошка нове, оздравенє, и подобне. А кед сцеце вецей дознац о тим що о вайцу гвари етнология, пречитайце литературу котру вам препоручуєме:

1. Персида Томић: Бојање и шарање јаја, ГЕМ, кн. XX, Београд 1957, стр. 5-70.

2. Тихомир Р. Ђорђевић: Природа у веровању и предању нашег народа, СЕЗ, кн. 33, II кн., Београд 1958, стр. 79-89.

ГОБИ И ХАСЕН

Зоз историї фотоґрафиї

Нешка ше кажде з нас голем даскельо раз у року фотоґрафує. Кед нє иншак, воно на концу школского рока, або за памятни таблон за матуру, та на нови рок, а най нє споминаме громаду фото-памяткох з екскурзийох, лєтованьох, вилєтох. Поправдзе, млади вше частейше и власніки фото-апаратох. Дзекеди то цалком єдноставни апарати, але кед ше длужей роки дахто заніма зоз фотоґрафованьом, погледа лєпши апарат, та и сам почнє розвивац филми и правиц фотоґрафиї. Други му теди можебуц завидза на тим знаню, а то, у сущносци, нє чежко научиц. Прето, помогнєме вам у даскелїх предлуженьох дац основни знаня о фотоґрафиї.

Як перше, думаме же потребно знац як настала фотоґрафия и же вона нєшка уж нє лєм забава, але и вельки хасен (задумайце себе документацию, филм, телевизию — шицко тото цо ше опера на перши знаня о преношеню слики на папер).

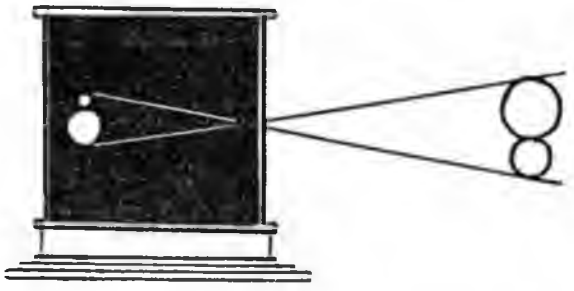

Скица число 1

Фотоґрафия, єй система преношеня зоз помоцу шветлосци слики предмета на папер, ма свойо зачатки ище у найстарших часох. Поведзме, стари Греки мали хижки у котрих лєм на єдним муре була мала дзирка през котру преходзел сноп шветлосци и проєктовал слику предмета цо стал опрез дзирки на процивни мур (опать скицу число 1). Чловек вец уходзел до тей хижки, котра ше волала »камера обскура« — цма хижа (комора) и копировал на рисунок проєктовану слику. Зоз помоцу такей цмей комори випитовал гвизди Єгипчань Алгозен, з ню робел и славни Леонардо да Винчи и други. На дзиру цмей комори першу склєняну лєнчу додал нємецки астроном Йоган Кеплер, а його краян Киршер направел першу малу цму комору котру ше могло преношиц. Познєйше, зоз помоцу жвератка, подобно як у перископе (опать скицу число 2), оможлївело ше же би ше цма комора вельо зменшала и же би ше жадани предмет проєктовал на горнї, превидни мур на котрим ше, як на столє, могло прекопировац його слику.

Же би слика була цо яснєйша, почало ше вше баржей мерковац на квалитет лєнчи на »оку« цмей комори, а у XVIII вику ше уж почало роздумовац о материялу котри би мог хемийно »записац« слику предмета без рисованя. Перши попробовал достац фотоґрафию зоз плочу преляту зоз солями стрибла Нємец Шулце, але аж 1813. року Жозеф Нипс достал першу тирвацу фотоґрафию. Кед ше 1829. року здружел з Луйом Даґером, почали заєдїцки напредовац, та ше Даґерови, о два роки по шмерци Нипсовей, удало найсц ришенє котре ше нєшка вола **даґеротипия.** То у ствари доставанє фотоґрафиї з материялом прецагнутим зоз стрибловим йодидом. Но, теди тото фотоґрафованє тирвало вельо, вельо длужей, материял пририхтовал сам фотоґраф и мушел длуго чекац на його виволованє. На слики число 3 видзице як випатрал перши фото-апарат за даґеротипию.

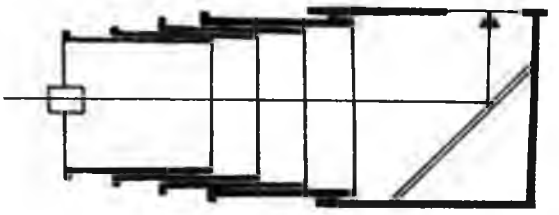

Скица число 2

Кед о одкрицу Луя Даґера чул Анґлиєц Генри Табот, вон »напахал« дальшу драгу и рушел на драгу випитованя котра го виведла на циль — доставанє нєґатива зоз котрого ше може на паперу достац копия. Теди ше зявели и перши фотоґрафеки ателєи у котрих робота була насправди чежка и компликована.

Роки преходзели и фотоґрафия нєстримовно напредовала. Материял приведзени скоро до совершенства. А фото-апарати, окреме їх »очи« — лєнчи досцигли, вше бліжей и бліжей, скоро чувствительносц очох чловека — нєшка су уж дзешка як и око коня. Плочи заменєни зоз филмом, котри достал рижни димензиї (од миниятурних за шпиюнски знїманя тайних документох по широки филми и колор-позитиви и колор-фотоґрафиї).

Но, перше знанє о фотоґрафованю почина од познаваня фото-апарата и його функцийох. А його функциї завиша од його часцох и од схопносци руки у котрей су. Прето у идуцим чишлє даме обширнєйше толкованє фотоґрафского апарата, його чувствительносци и о його хаснованю.

Божидар Ковачевич

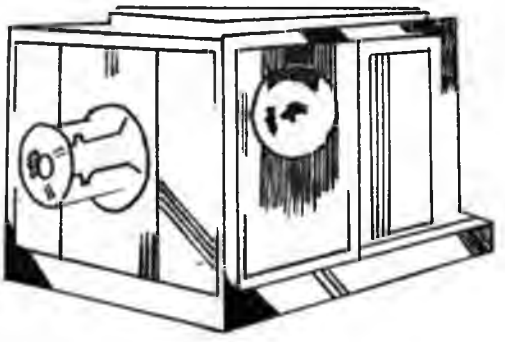

Скица число 3

ЧУВАЙЦЕ СВОЙ ВИПАТРУНОК

Цалком погришне думанє же младу скору нє треба допатрац, а ище горше кед ше вери же пирщкаву твар нє треба лїчиц, же пирщки прейду сами од себе. При младих потреба же би ше гачели на першим месце, та то зошипким природне. А кед твар нє випатра крашне, млади доживюю чежки психични реакциї, поцагую ше до себе, незадовольни су и доставаю комплекс меншей вредносци.

Допатранє скори

Нє досц ше лєм модерно пооблєкац и пообувац, а своєй скори нє дац анї основне. Окреме у тим периодзе младим барз активни лойни шлїжинки. Їм ше придружую и шлїжинки паху, окреме под пазухами и медзи ногами. Теди нєобиходно умивац скору кажди дзень з благим мидлом, а под пазухами на сухо утарту скору треба класц дезодоранс (котри одстранює нєприємни запах).

Барз треба мерковац на ноги. Кед ше барз зноя, треба до води додавац даскельо зарна калиновогo перманганату (пацерочки — у апатики ше туньо досстанє). Таки особи най керую найлоново ботоши и гумову обуй.

Краса власох то и краса особи и прето окремну увагу дайце на власи. Нєшта модерни фризури з длугокима власами и за хлапцох. Вони можу буц красни, алє нє кед су брудни, масни, запущени. Власи треба шорово змивац и порядно щеткац.

Дзивка котра лєгнє з билїдлом, шминку на очох и на гамбох, тота ище нєдороснута за шминку. Кажда дзивка котра зна цо сце и прецо ше шминка, скорей як цо лєгнє добре вичуха твар з окремним лосиоиом и добре ю умиє най на ней нє останє анї шлїд шминки або бруду. Рано заш, скорей як ше почнє шминкац, муши ше добре поумивац и намасциц зоз защитну крему. Може то буц и єдноставна крема як цо то „солеа" и „нивеа" або подобни. Кед дзивка зна цо треба, нїхто єй нє предруци же ше шминка, бо теди будзе и крашнє випатрац.

Нєприємни зявеня

Нєчистей, зараженей скори треба пошвециц насправди вельку старосц. Перше, меркуйце як и цо єце, дзе сце през дзень, виберайце швижи воздух и шпице цо вецей и мирнєйше можеце. Вам добре придзе лєтованє на морю и слунко. Меркуйце: єдзенє котре єце муши буц швиже и добре зготовеие, керуйце масне и моцне єдзенє, барз попаприговане, горке, квашне, слане. Керуйце конзерви и сушене месо (наприклад шунку и колбасу), керуйце єсц стари сири, чоколади, орехи, кафу и пиц алкоголу. Же бисце виправели свою твар и свой випатрунок, єдзце цо вецей овоци, желєняви, посного меса и пийце кеди лєм можеце йогурту, кислого або обичного млєка.

Кед же на вашей твари пирщки поставаю аж вредзики, обовязно идзце до лїкара. Нє дайце ше раз-два одбиц од лїченя и будзце витирвали, та ше виплаци, Питайце ше аж гу специялистом то вам лїкар муши допущиц, бо пошлїдки тей твари ви будзеце ношиц цалого живота.

Запаметайце: нє слухайце хто як ше лїчи, бо кажда особа иншака, та нєт и єдного лїка. Можебуц єдну особу треба лїчиц и зоднука и звонка, док другей досц лєм вилїчиц скору. Окреме наглашена забрана хаснованя козметичних препаратох под час лїченя охореней скори.

Млади дзекеди обача и же су „баюсати„ (дзивчата), або же им ноги оброснутши як би любели. Кед дзивче обачи дробни власки на шиї и на рукох, то або нашлїдне, або ствар организма, та ше проблєм нє риши з бритвеньом; лєм ше погорша. Младим дзивком аж *забранєне* бритвиц, таргац, або депилоєац тоти власки, бо себе сами направя комплнкациї. Док цалком вирошню, цо будзе требац одстранї ше у окреме специялизованей амбуланти.

З допатраньом хлапец може вельо звекшац свойо вигляди при дзичатох, а тиж так и дзивка при легиньох. Треба запаметац же основа красного випатрунку то *допатрани випатрунок* котри нє мож здобуц без вельо води, надосц мидла, чистих шматох, остриганих нохцох и шорового справованя. И ище єдно важне: шицко тото *нє важи лєм за дзивчата, алє тиж так и за хлапцох,* котри ше часто у ствари лєм пре лєнївосц и пре нєшоровосц вигваряю же фризура, пирщки на твари, чисти шмати, купанє и пахняце мидло — лєм „дзивчатски проблєми".

МОДА и КОЗМЕТИКА

БУДЗЦЕ СУЧАСНО ОБЛЄЧЕНИ

И ви вироятно чули, окреме од старших: »Шмати не творя чловека!« Але верце, а наостатку уж озда и сами маце тельо искуства — то не вше так. Бо, як ше дахто облека, то уж еден вираз його особи.

Кед дакого перши раз стретнеце, не правда же го не одмераце од пет до глав и по облечиве заключице о перших упечаткох о нїм. Но, правда, не шицки ше еднак облекаю, бо не шицки еднаки по росту, обсягу, фарби власох, та не шицки маю исти смак.

Кед сцеце слухац нешкайши модни совити и буц модерно облечени, треба вам мало: виберце цо ше вам пачи, та тото модерне. Важне лем буц оригинални, знац цо вам швечи — и ефект ту. Окремну увагу дайце на спортске облечиво, будзце шмели у виберaню фарбох, а кед сцеце буц романтични, виберце нїжни фарби и пирхаюци модели котри »бум« того року.

Хтори жадаю буц окреме »елеґантни«, най ше припатраю на фотоґрафиї старих ґлумцох и ґлумицох, фотоґрафиї цо правени пред 40 роками, и най их копирую на себе. История ше, значи, повторює. Ту велькы очи, ценки оберва, пирхаци власи, а понад шицкого морнарски стил. А цо ше дотика длужини — завиши од ногох, а вера и од температури летного дня: виберайце макси, миди, мини чи аж ултра мини або шорц. Модерне ище вше панталони, окреме зоз »хлопскима реклами«, комплети еднаки за хлапцох и дзивчата, а окреме блейзери (длугши костими як вояцки блузни) чи спенсери (кратки женствени блузни по пас). Ґу тим блузном швеча рижни кратки суконки з ранцами, чипками, карнерами, джобками. Прето виберай лем еднофарбову блузну, а мишай шоси у червеней, белавей, жовтей, желеней, кафовей фарби.

Кед сцеш постац креатор, тот цо предклада модел за себе и других, поволусме це на сотрудніцтво. Нарисуй тото цо задумаш и пошлї. Ми опатриме и одлучиме чи твой модел (гоч є нарисовани як »страчи ножки« — шалїм ше) вредзи прерисовац на крашне (у чим нам вироятно помогне и Марта, чийо модели можеш видзиц уж у тим чишле). Нормално, ти достанеш славу и даяки динарчок за идею, а твоя ровень идею за красне облекане. Лем, меркуй же би модел бул таки яки швечи младим, яки мож еднoставно зошиц, зоз платна котре не драге. Наостатку знаш и сам кельо 14, 16, 18-рочни млади маю пенежу, а кельо заш маю жаданя.

Кед зме ше зложели, вецка до идуцого числа довидзеня.

Лидия Колесар

БОН ТОН

Пенеж не треба указовац гоч го кельо маце. Хлапец не будзе баржей прицаговац дзивку кед ма полну кишенку, а дзивка кед указує свой пенеж, або од леґиня пита дарунок чи же би єй дацо купел — недобре воспитана.

Поздравкайце каждому старшому, окреме старшей жени зоз ставаньом и дайце руку лем кед тота особа нацагне свою. Хлапци най ше явя дзивки на улїци (окреме кед є у дружтве) аж кед видза знак же можу: ошмих, змахнуце з главу...

Бешеда лем теди красна кед ше у ней хасную красни слова. Бритки слова не творя леґиня геройом, анї з дзивки »модерну«. Вони ю лем бридза. И не розмазуйце ше кед бешедусце, не махайце з руками и не правце ґримаси — тото одбие каждого.

Ґрамофонски плочи керуйце пожичоваць; вони ше губя, та уж кед сце их вжали на послугу, барз на нїх меркуйце.

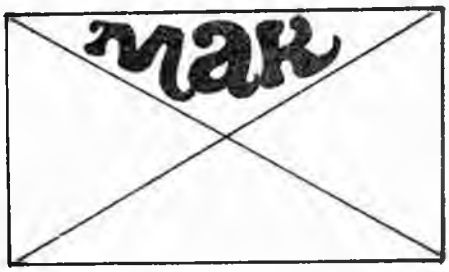

ПИШЕЦЕ ПИШЕМЕ

Розумлїве, до тей рубрики тераз нє можеме покласц вашо писма, гоч сце нам уж писали. То були углавним писма зоз котрима сце ше явели же жадаце постац предплатнїки „Мак"-а. Дзепоєдни такой зажадали же би то був цо лєпши младежски часопис, дахто дописал словко-два о тим же би любел сотрудзовац, дахто лєм дал предкладанє за мено часопису, а велї лєм послали свойо адреси на котри жадаю же би ше им часопис посилал.

Окремне припознанє мушиме дац Марії Планчаковей школярки Учительскей школи у Сомборе, котра ище дзешка у фебруаре, кед ше лєм частейше почало приповедац о младежским часопису, послала писемко у котрим жадала же би ше єй часопис послал. Жадали зме Марчу тих дньох погледац, бо зме чули же єй интересованє за младежску емисию на радию таке нєограничене же нєт, у чаше емитованя емисиї, нїч важнєйше як радио-апарат, та зме предпоставели же єй таке интересованє будзе и о нашим часопису. Но, нажаль, у Учительскей школи, у Педагогийним центре „Аврам Мразович" нам гварели же цала школа на екскурзиї и же ше школяре враца лєм по оцени. Но Марча, кед и надалєй останє така вредна, яви ше до нашей пошти и о нєй будземе вироятно чуц и други раз и на других бокох.

ЯК ДОСТАТИ КУМ

О тим хто був найщешлївши кед Комисия (Ирина Гарди-Ковачевичова, Дюра Латяк и Янко Рац) предложела мено часопису пречитаце на тим истим боку.

О предкладаньох за мено часопису би можебуц було надосц приповедац, бо були интересантни. Окрем вибраного предкладаня, котре спочатку нє приходзело до огляду, Комисиї ше пачели и предкладаня: Одблїск, алє го було чежко вигваряц, Крочаї, алє така уж збирка прози видата, Гледаня, алє то нє означовало и тото цо млади робя (вони дацо озда уж и нашли!), Швитанє звучало досц романтично, як цо и Заря младосци, Квиток младосци (за яке предкладанє було надосц гласи), а було и други аж сладко-романтични предкладаня за мено часопису, котре би нє освитовало змисту часопису, та и самим младим нєшкайшого часу котри здрави, себе свидоми и романтику прилапюю лєм як прикраску, а нє сценане до швета снох.

Кед же вас интересує прецо ше прилапело праве мено „МАК" ту єст вецей толкованя. Зоз тим меном квета цо тирва кратко як младосц, квитнє упадлїво и рошнє буйно, а напредок ше нє зна цо у його главки будзе док док дозрєє, символизує ше сама буйна, розкошна и амбицийна младосц. Як з розпирснутей главки мака цо витор розшева тисячи здрави чарни заренка и розноши их же би родзели и надалєко, так можебуц з нашого „Мак"-у виду велї млади котри єдного дня свою плодносц подарию жеми, людзом, животу...

Конєчно, „Мак" и успишно скопцене мено за слова котри провадза найкрасшу часц чловекового живота: младосц, активносц и креативносц. Кед шицко тото позберане вєдно, теди живот полни и його плоди вироятно буду богати.

ПЕРШИ »МАКОВО« ПРЕДПЛАТНЇКИ

Иншак, явели ше нам перши предплатнїки: зоз Петровцох (Яким Пушкаш, Силво Колбас, Данил Гайдук, Желько Тот, Звонко Барна); зоз Керестура (Звонко Колєсар, Михал Симунович, Мелания Ковач, Мария Колошнягі, Яким Грубеня, Мелания Кучмаш, Любо Медєши); з Дюрдьова (Геленка Папуга, Яким Чапко); зоз Кули (Мария Дволиш); зоз Коцура (Габор Чельовски, Янко Лазор); з Нового Сада (Владимир Кочиш, Владимир Надь, Микола Дюранїн, Евфемия Нота); зоз Сомбора (Мария Планчак); зоз Прешова (др Микола Мушинка); з Опатиї (Елемир Папгаргаї); зоз Сремскей Каменїци (Владимир Горняк); зоз Крагуєвцу (Мелания Сакач); зоз Сримскей Митровици (Иринка Канюх); з Вербасу (Гелена Голуб); з Вуковару (Яким Ерделї); зоз Загребу (Володимир Нота) и аж з Риму (Любомир Сабо).

Поволуєме шицких же би нам писали. Сотрудзуйце з нами, читайце цо напишеме, критикуйце цо написане и напишце и сами. Кажде вашо писмо поважно пречитаме и даме одвит на нього на тим боку або на домашню адресу.

МИНИ КРИМИ КУПОН

Портирова гришка: .....

.....

.....

Одвит посила:

.....

.....

Место .....

Улїца .....

Кумство нєнароком

Нє знам чи Владо Кочиш, аклиматизовани Новосадян з Дюрдьова, технїчар, а однєдавна и млади бачи, насправди нє знал прецо зме го волали до Редакциї. Алє, факт же сцерпезлїво чекал на наш приход пред роботним часом Редакциї.

— Чекаш »Мак«, нас чи »дарвил« годзинку котру ши достал як кум часопису?

— Я лєм знам же ше мам явиц до Редакциї...

— Без франти, ти насправди заслужел драгоцину годзинку. Дал ши мено »Мак« и, як видзиш, часопис ше так вола. Требало би лєм нам у Редакциї а и читачом потолковац як ши пришол на тоту идею.

— Насправди нє нароком. Перше, пришол сом ше єдного дня предплациц на часопис. Кед ми комерциялист задлужени за предплату дал купон, там стало же би предплатнїк требал предложиц и мено будуцому часопису. Нє вельо сом роздумовал, алє ми пришло на розум »Мак«. Озда пре символику наших польох полних червеного пипиня — дзивого маку. А думал сом и же би то требал буц куцик младих активних людзох, котри би ту зазначели резултати своєй активносци у слики и словох. Ту ше можу опробовац и чи су схопни за публикованє, за литературу, за малярство, за технїку, та хто зна цо ище — завиши од того цо »Мак« будзе орґанизовац...

— Нагадовал ши же ми тото мено дополнїме зоз таким толкованьом: младосц, активносц, креактивносц?

— Вшелїяк же сом нє мал точну таку идею. Я написал баржей интуитивно як роздумуюци. Єдноставно, пачело ше ми так...

Пачело ше и нам Владово предкладанє и, понеже вон бул єдини зоз тим предкладаньом, заслужел годзинку котру зме обецали. Ю достанє док видзе перше число »Мак«-а и док ше з тей нагоди орґанизує мала святочносц на котрей вироятно — як на родзеню свойого кумчеца — будзе и кум »Мак«-а и приме дар з уґравованима словами котри му останю як памятка на щешлїву хвильку.

ШЛЕБОДНИ ХВИЛЬКИ

Покладзце числа

Тоти шейсц числа цо з бокох написани покладзце до билих квадратох так же би у обидвох водоровних шорох, у стреднім вертикалним шоре и у двох диягоналних шорох (рахуюци и стреднє число 7) собир виношел 21.

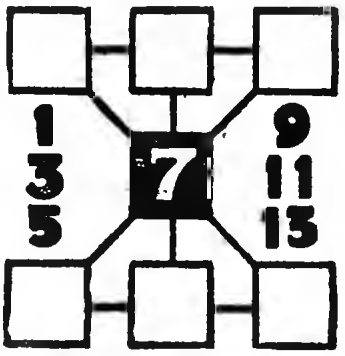

Крижалька

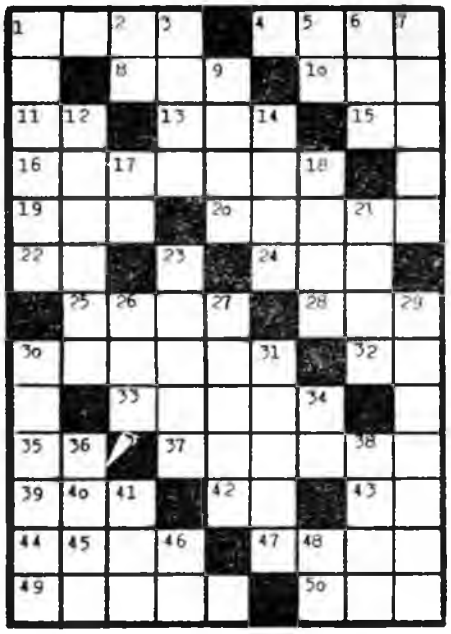

ГОРЗОНТАЛНО: 1. Єдно превозне средство; 4. Направени преход прейґ рики; 8. Назва нашого часопису ; 10. Странске хлопске мено; 11. Хемийни знак за нориум; 13. Часц устох; 15. Иницияли французкого скулптора (»Поцилунок«); 16. Познати ленінґрадски уметніцки музей; 19. Фарба твари; 20. Женске мено; 22. Два самоглашніки; 24. Марка французких автох; 25. Варош на рики Рони у Францускей; 28. Женски шпивацки глас; 30. Наш радио-шпивач (Дюра); 32. Иницияли творителя теориї релативитета; 33. Америцки варош дзе забити Джон Кенеди; 35. Авто-знак за Нови Сад; 37 Сопарніки, процивніки; 39. Характеристични представнік файти; 42. Скрацено: Союз комунистох; 43. Авто-знак за Иран; 44. Українске хлопске мено; 47. Главни варош Ґани; 49. Українске женске мено; 50. Єдно з родичох.

ВЕРТИКАЛНО: 1. Мено шпивачки хтора того року освоєла »Златну сирену«; 2. Иницияли автора »Буденброкових«; 3. Плодни места у пустині; 5. Два исти вокали; 6. Єдно число; 7. Файта колача; 9. Ґеометрийни вираз (множ.); 12. Вокално-инструментална ґрупа у Руским Керестуре; 14. Мочар, доліна; 17. Иницияли поета-ремеселніка зоз Петровцох; 18. Єдна рочна часц; 21. Єден детерджент; 23. Продуковач соди; 26. Рика у Индиї и Пакистане; 27. Загребски ґлумец (Антон); 29. Окончовац єдну роботу зоз фризуру; 30. Правила красного справованя; 31. Особа з драми »Вовчица«; 34. Авто-знак за Сараєво; 36. Моц, 38. Стародавни музични инструмент; 41. Домашня животиня; 46. Скрацено: старши; 48. Иницияли творителя научного социялизма.

МИНИ КРИМИ

Портирова гришка

Єдного рана, додня, кед друга змена роботнікох ище анї не рушела ґу фабрики, директор ше рушел до фабрики понеже думал того дня одпутовац пре важни роботи, котри би принесли велькі хасен, але аж до Америки.

Несподзивани пре таку вчасну иащиву, чухаюци очи, отверал капуру пред директоровим автом ноцни портир. Нешмело ше озвал ґу »ґаздови«:

— Пребачце, ви думаце нешка одпутовац даґдзе на авиону?

— Як знаце и прецо ше питаце? — несподзивал ше директор.

— Пребачце же ше мишам до ваших роботох, але сом тей ноци шнїл же авион у котрим ви путовали згорел над океаном. Чувствуєм же мойо нагадоване нещесца правдиве...

Тоти слова знемирели директора и вон нелагодно роздумовал о своєй драги. Конечно одлучел: не рушиц ше истого дня, але закончиц ище розпочати роботи, а вец пойсц. Кед пополадню, радио явел вистку же авион Пан-америкена згорел над океаном и же ше нїхто не виратовал з огня и води. Директор дал поволац портира котри го опомнул; написал чек на красну суму пенежу и дал збунетому портирови вєдно з ришеньом о преставаню роботного одношеня.

Даремно портир модлел же би го не вируцел зоз служби; директор бул немилосердни:

— Не церпим недобрих и несовисних роботнікох!

Одгаднїце у чим чуварова гришка.

Хто одгадне, най пополні купон на страни 18, та най купон пошле до Редакциї до 1. авґуста. Чека го приємне несподзиване!

НАЗБЕРАНИ ГУМОР

Троме людзоеди преходза през границу, а не маю лєм двоме пасош. Кед ше им овласцени службенік питал дзе трецому пасош, двоме одвитовали:

— Озда можеме ношиц зоз собу сухе одзене.

•

Пришли єдней жени явиц же єй сина преґажела чежка железна роля. Понеже дзвери були замкнути и жена не могла отвориц дзвери, вона ґварела:

— Прехпайце го попод дзвери.

•

Пришла инспекция до шпиталю видзиц чи шалени змудрели. Главни инспектор розказал:

— Кед повем »яр«, шицки ше драпце на древо; кед повем »єшень«, шицки зиходзце.

Так и було. Лєм єден не сцел анї раз зисц з древа. На питанє инспектора чом не зиходзи, вон одвитовал:

— Я ядловец.

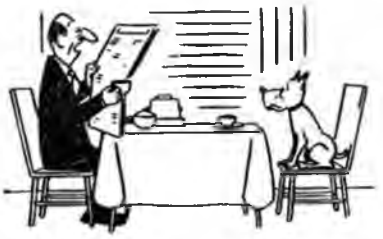

— Цошка ши захрипнута, мила.

ЕКСКУРЗИЯ

Краса природи и ми

На концу школского року осми класи керестурскей Основней школи »Петро Кузмяк« одпутовали на штиридньову екскурзию. Перше нащивене летоваліще на морю — Цриквеница. О тей екскурзиї шицки можу повесц єдно:

— Було прекрашнє. Днї нам преходзели у купаню и слункованю. Слунко и морйо велїм даровали жадану цму фарбу цела. А вечари нам преходзели у танцох и преходзкох по осаменим морским побрежю. Морйо нємирне, габи му моцно бию до стинох и розпирскую ше на дробни капочки. Окрем безконечносци морскей води нє видно нїч. Лєм ше даґдзе колїше чамец покля го очом нє одорве ноц. Воздух пахняци и швижи циска ше до першох скриваюци у себе нєпознати чувства и красоти моря. А ми жадаме же би ше тот вечар нїґда нє закончел.

Остатнього дня зме одпутовали на Плитвицки озера. Там знова нєвидзена красота. А водопади цошка найкрасше: вода ше розпирскує, около приємна швижосц... Чудуєме ше краси природи, уживаме. Задовольни зме и порихтани поднєсц далєку драгу дому...

Юлин Надь

РЕЗУЛТАТИ З ҐИМНАЗИЇ

Млади лєпши

Перша класа керестурских оддзелєньох вербаскей Ґимназиї »Жарко Зренянин« ше на концу рока указала лєпша од своїх старших товаришох. Од 33 школярох, кельо ходзели до першей класи, три одлични, 6 барз добри, добри 13, а задоволююци успих посцигнул 1 школяр. На цали рок спадли 2 школяре, а 8 школяре можу ище вше виправиц слаби успих. Значи, успих у процентох виноши 69,69 за позитивни оцени. Интересантне надпомнуц же одлични то три дзивчата: Мелания Арвайова з Коцура и Весна Нярадийова и Дарина Оросова зоз Керестура.

У процентних указательох школяре II класи керестурскей Ґимназиї мали 57,16 проценти позитивного успиху. У числох то так випатра: двойо одлични: Керестурец Яков Сабадош (без штверки) и Иринка Брундзова з Вербасу. Барз добри успих маю 5 школяре, добри 9, з єдну слабу єден школяр, з двома седмеро, а на рок спадли штверо, що насправди нєприємносц за шицких у класи.

Но, заш лєм успих таки же ше шицки ґимназиялци можу з нїм похваліц. Аж з нїм задовольни и класни старшинове, котри го поровную з указаним успихом на пол рока и похопюю кельо вельо труду уложено же би ше вон насправди поправел.

Д. Орос и М. Колошняї

КРАСА МОЙОГО ГОРОДУ

Ґалерия Павла Белянского

Вше кед дахто нащиви главни город Социялистичней Автономней Покраїни Войводини Нови Сад, и кед пожада з нього однєсц тирваци памятки, порозпитує ше о тим що вредзи у Новим Садзе опатриц. Нажаль, сами Новосадянє ше нєдосц стараю упознац красу свойого городу и вец розумлїво же нє знаю нащивительом повесц що най опатра.

З тей нагоди вас водзиме до познатей Ґалериї Павла Белянского. Сучасни, з окремну архитектонску особеносцу будинок Ґалериї поставени на Площи пролетерских бриґадох у Новим Садзе.

То велїчезне дїло котре створел єден чловек-естет, нє уметнїк, але дипломат и колекционер, котри нєзвичайно любел уметносц. През коло 40 роки залюбено зберал малюнки и скулптури теди ище нєафирмованих младих уметнїкох з вельким довирийом до своєй и їх роботи. Нєшка то єдно вельке богатство, бо представя творчосц найлєпших сербских уметнїкох зоз часу перших габох сучасней уметносци у сербиї на початку XX вика, од зявеня абстрактней уметносци по 1950. рок.

Нє знам як би ше чувствовал на моїм месце даєден познати уметнїк, але я, як лаїк, була одушевена з експонатами. Най спомнєм лєм даскельо причини того одушевеня: нємирни линиї и интензивни фарби Надежди Петрович; живописни медитерански пейзажи Милана Миловановича, Кости Миличевича, Малиши Ґлишича: богатство виражованя уметнїкох: Стояна Аралици, Йована Бєлича, Петра Лубарди, Табаковича, Сави Шумановича, Зори Петровичовей, Милана Коньовича, Педї Милосавлєвича...

Скулптури Сретена Стояновича, Ристи Стийовича, рисунки Люби Ивановича и ориґинални таписериї Милици Зорич указую на рижнородносц и жажду за що подполнєйшим похопеньом сербскей уметносци у єдним чаше.

Окремна часц Ґалериї то вистава Мемориял уметнїка. У окремней просториї котра шведочи о живоце Павла Белянского находзи ше його роботни стол, його ормани зоз кнїжками, його портрет, одликованє за дипломатичну роботу од товариша Тита и прекрасна слика »Велька Иза« Влаха Буковца. У витринох под склом стоя його фотоґрафиї, папери, даровни документи, кнїжки, комплет плочох озбильней музики, котри, таки пожовкнути, приповедаю же живот Павла Белянского бул виполнєти зоз сликами, кнїжками и музику.

У тим цихим куце уметносци и култури чловек ше чувствує як у зачарованим швеце дзе час станул, дзе прави вредносци ноша печац безсмертносци чловека.

Ярослава Будински

ГОРОСКОП

БАРАН (21. III по 21. IV): То особи покус збитлїви и нагли. Шицко нове их одушевюе, легко ше розгнїваю. Щешлїви числа: 5, 15, 25 и шицки вельки числа. Маю смисла за политику, малярство и механїку.

БУЯК (21. IV по 21. V): Твардоглави и чежко доступни характери, гнїв их длуго трима, цихи су, добродушни и добри приятеле. Були би добри ґлумци. Щешлїви числа: 7, 17, 27 и шицки зоз 3 на концу.

ДВОЙНЯТА (21. V по 21VI): Особи вше розтаргани медзи двома огнями — у любови медзи двома особами. Маю смисла за литературу. Щешлїви числа: 1, 11, 21. Фарба: жовта.

РАК (21. VI по 21. VII): Полни ентузиязма, живосци, дзеки и прето дзекеди поверхово. Особи у тим знаку маю смисла за педаґогию и за комерциялни роботи. Щешлїви числа: 1, 11, 31. Фарба: лилова.

ЛЄВ (21. VII по 21. VIII): Добродушни, дружтвени, тримаю до себе; особи у тим знаку окреме горди на успих. Легко ше склада у дружтве, помага каждому и легко ше забува. Щешлїви числа: 7, 77 и 777.

ДЗИВКА (21. VIII по 21. IX): Скромни немирни особи. Не подноша критики, а маю смисла за науку. Най ше чуваю давац на пожичку. Дзивчата най меркую на свою бешеду. Щешлїви числа: 3, 333.

ВАГА (21. IX по 21. X): Вельо роздумує, часто меланхолична особа, вирно люби и добри є приятель. Люби владац и мац остатнє слово, обовязки одклада. Не зна виражиц любов. Ма смисла за язики. Фарба: белава

ШКОРПИЯ (21. X по 21. XI): Темпераментни и шмели характер, ма вельо смисла за машини и математику. Виберни у єдлу, цихо церпи критику. Фарба: червена. Щешлїви числа: 8, 18 и 88.

ШТРЕЛЯЧ (21. XI по 21. XII): Ганьблїви, цихи, дзивчатом ше пачи на перши попатрунок. Люби точносц и педантносц, та би му швечело буц воєна особа, але и музичар. Щешлїви числа: 4, 44. Фарба: целова.

ДЗИВА КОЗА (21. XII по 21. I): Мегкого шерца, ма тварду дзеку, цо му приноши успих у медицини, историї и политики. Каждому сце зробиц на дзеку, але ше швидко нагнїва и одгнїва. Щешлїви числа: 6, 666.

ВОДОВ ЧЛОВЕК (21. I по 21. II): Барз енерґична особа, схопна и приступна. Легко ше нагнїва и легко одгнїва. Шицко ю интересує, а окреме странски язики. Щешлїви числа: лєм непарни. Фарба: каменкова.

РИБИ (21. II по 21. III): Весела особа, але пременлїва. Хто люби особу у знаку риби, ридко зна на чим є. Але, тоти особи знаю буц нїжни, та би були добри наставнїки. Щешлїви числа: парни числа.

МЕДЗИ НАМИ

Тоту рубрику, котрей зме дали назву »медзи нами«, снуєме прето же чувствуєме потребу за ню, а верим же за ню чувствуєце потребу и ви — пашо читаче. До тей рубрики можу писац шицки, а, цо найважнейше, не муша ше подписац. Не жадаме же би то була рубрика як цо то тота у »Чику« и други такого жанра, але заш лєм жадаме же бисце до ней посилали свойо дописи отвореного шерца и же бизме, ведно з вами, погледали одвит на проблеми котри вас муча.

Поведзме, шицки зме почувствовали як то кед шерцо задурка, а не ма ше кому зверац. Так настали велї интимни споведзи у дньовнїкох школяркох, у писньочкох стредньошколцох. Так наставаю писемка котри ше посилаю попод лавки. Дзекеди то одкази котри преноши товаришка »важпей особи«, дзекеди то помоц товариша котри »яви« вибраней же там и там теди и теди будзе тот и тот, а цо най одвитує на тот одказ.

Ми, ведно з вами, думаме же то найважнейши проблеми у живоце. Бо, од тих перших стретнуцох шерца и любови, младосци и першого смутку и розчарованя завиши и тото як живот будзе випатрац док сцигню роки узретосци. Кед дахто твердзи же перша любов настава аж кед чловек постава полнолїтни, вец ше пребарз спреведа. Перша любов ше ролзи теди кед ше єй нїхто не наздава. Можебуц у V чи VI класи основней школи, можебуц на першим танцу або на преслави 17. дня народзеня. Важне буц порихтани дочекац ю же би вона була щешлїва. Но, нїхто не може розказац же би ше исти чуветва источасно зявели у двох шерцох.

Праве теди наставаю проблеми. Поведзме, як ганьблїве дзивче може припознац любов леґиньови котри на ню патри. А ище горше як указац тоти чувства леґиньови котри не патри на ню. Думаце же хлапцом то легчейше? Нїяк! Кед би вам власни ноги випатрали длуги и ценки, кед би ше вам видзело же вам пеги барз видлїви, кед би вам праве окуляри завадзали же бисце ше упознали зоз симпатичним дзивчецом зоз сушедней класи або на драже — знали бисце яки то проблеми. И як чежко ринац их. Теди шицки подзековни за щиру помоц и за добри совит.

А видзице, праве »Мак« розположени дац таки совит. Нїхто не будзе знац кому тот совит давани, лєм тот кому є потребни, анї нїхто не муши знац кому тот совит потребни, та анї сам »Мак«, бо то анї не важне — чи не? Же би помоц сцигла на час, пишце такой. Теди вашо ниємо будзе перше на шоре.

МУЗИЧАРЕ

ПРИДЗЦЕ НА ТАНЕЦ НА СОБОТУ УЧАСТВУЮ „МУЗИЧАРЕ"

ПАТЬ, БУЦО, ПОСТАВАМЕ ПОПУЛАРНИ!

ОХАБ! УСКАКУЙЦЕ, ПРЕДЛУЖУЕМЕ З ПРОБУ!

ТО БУЛ ПЛАКАТ З КОТРИМ ПОЧАЛИ АВАНТУРИ СЮ, КЕЙ ТОМИЯ И БУЦИ КОТРИ ШЕ НАВОЛАЛИ „МУЗИЧАРЕ"

1

СЮ ИШЛА ГУ ГАМБАРУ ЗА ПРОБИ

ЗНАЧИ, СОБОТА НАМ ПРИНЕШЕ ЖАДАНУ ПРЕМЕНКУ.

КЕД ШЕ ЗЯВИ МЕЕР

СЕМ МЕЕР БУЛ ПОЗНАТИ МЕНАДЖЕР З ДАСКЕЛЬОМА ТЕАТРАМИ КОЛО МОРЯ. МАЛ ПРИСЦ И ПОТРИМАЦ МЛАДИ ТАЛАНТИ. СЮ ШЕ ОД ЛУЧЕЛА ПОВОЛАЦ ГО НА ТАНЕЦ ЖЕ БИ ВИДЗЕЛ УХ ТОЧКУ

СТАРИ ГАМБАР ШЕ СКОРО ЗВАЛЕЛ ОД ТЕЙ МУЗИКИ!

JUMBO BRISTOW

KAY SYKES

TOM SYKES

SUE BRISTOW

2

ПРИЗВИЧАЕНИ АПЛАУЗ!

КУКУРИИ-КУУУ!

ММ-УУ!

СЮ БЕШЕДОВАЛА З БРУХА ПРЕМЕНЕЛА ГЛАС И УЖ ШЕ ЧУЛО ПРАШАТКО

МАЙЦЕ ШЕРЦА! ЯК ЗАСПАЦ ПРИ ТОМУ ГАЛАЙКУ!

З ТОБУ НАИСЦЕ НЕ ДОПИТО.

НЕДАЛЕКО РОДИЧИ СЮ И БУЦИ БЕШЕДОВАЛИ:

РОЗЧАРУЮ ШЕ КЕД ИХ ТОТ АМЕРИКАНЕЦ. ОДБИЕ

ОЗДА БИ ВЕЦ ПОСТАЛИ РОЗУМНИ!

3

В ВАЛАЛСКЕЙ КАРЧМИ СТАРИ ТОМА И КЕЙ БУЛИ ИЩЕ СТРОГШИ

„ТО НАИСЦЕ ГЛУПОСЦ З ТИМА МУЗИЧАРАМИ" ТОМ МАЛ ПРИСЦ ТУ ДО ПРЕДАВАЛЬНІ.

НЕШКА МЛАДИ ТАКИ – НЕОЗБИЛЬНИ И НЕПОСЛУХНИ

КОНЕЧНО ПРИШЛА СОБОТА

ЧИ ТОТ ПРИ ПАНОЦОВИ МЕЕР?

ВИПАТРА ТЕДА ДА!

ПРОГРАМА ЖОЛИШНА И ВИПАТРА ШЕ ПАЧЕЛА ШИЦКИМ.

4

...ОКРЕМ
ПАНОЦОВ СУШЕД БУЛ НАХМУРЕНИ!
МУЗИЧАРЕ ПРОБОВАЛИ СКРИЦ РОЗЧАРОВАНЕ.
ВИПАТРА ШЕ МУ НЕ ПАЧИМЕ!
ПАНОЦЕЦ ПРИСТУПЕЛ.
ОДЛИЧНЕ, ТОТ ГОРУЦИ РИТМ, А МОЙОМУ ПРИЯТЕЛЬОВИ ШЕ НЕ ПАЧИ
ОБАЧЕЛИ ЗМЕ!
ЯСНЕ ЯК ДЗЕНЬ
5
ВОН ЗВИК НА „МЕГЧЕЙШУ" МУЗИКУ. ВОН ГРАЄ У ЦЕРКВИ!
НАИС ЦЕ!
ЦО? А МИ ДУМАЛИ...
МИ ДУМАЛИ ЖЕ ТО МЕЕР!
НЕ ВОН ЗОС СУПРУГУ ПОВОЛАНИ ДО НЮЙОРКУ
АН! НАС НЕ СЛУХАЛ!
6
ЗНЕВЕРЕЛ НАС!
ТОЧНО, ШЕСТРИЧКО!
БАЧИ НЕТ ШЕ ОБРАДУЄ!

БАЧИ НЕТ БУЛ У БРИСТОВИХ КЕД „МУЗИЧАРЕ" СЦИГЛИ.
ЯК МИ ЖАЛЬ!
ЧКОДА ЖЕ СЦЕ НЕ УКАЗАЛИ МЕЕРОВИ ЦО ЗНАЦЕ!
ОЗДА ЗМУДРЕЕЦЕ!
У КУХНІ ПАНІ БРИСТОВ РИХТАЛА ЧАЙ И РАДИО ГУТОРЕЛ ВИСТИ:
...НЕШКА ПОПОПАДНЮ СЛУЧЕЛО ШЕ ТРАНСПОРТНЕ НЕЩЕСЦЕ ПРИ АЕРОДРОМУ У ЛИНЧЕСТРУ.
НЕТ ПОКАЛІЧЕНИХ ДРАГА БУДЗЕ ДОСЦ ДЛУГО НЕПРЕХОДНА
7
СЮ ПОЧАЛА ПАКОВАЦ КОЛАЧИ И СЕНДВИЧИ.
ЦО РИХТАШ?
НЕТ ЧАСУ, ТО НАША ШАНСА. НАЛЕЙЦЕ ДАСКЕЛЬО ТЕРМОСИ З ЧАЙОМ!
ГЕЙ! ДЗЕЖЕ?
МАМЕ НАГЛУ РОБОТУ, МАМО! ЧАЙ ЗМЕ НЕ ПОПИЛИ АЛЕ ВЖАЛИ!
У МЕДЗИЧАШЕ:
ШИЦКО БУДЗЕ У ШОРЕ, ПАНЕ, АЛЕ ВАШ ГАЙЗИБАН НЕ СЦИГНЕ СКОРЕЙ СЕДЕМ ГОДЗИН.
MOOR JUNCTION
ЦАЛУ ГОДЗИНУ ЧЕКАЦ? НЕМОЖЛІВЕ!
КЕД БИЗМЕ МАЛИ ГОЛЕМ ЦО ЧИТАЦ!
8

ДАЛЄЙ БУДЗЕ

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЯ КУД „МАКСИМ ГОРКИ" З НОВОГО САДУ ЄДН
НАЙАТРАКТИВНЄЙШИХ ЗА ПУБЛИКУ И ЗА ЄЙ МЛАДИХ ЧЛЕНОВ